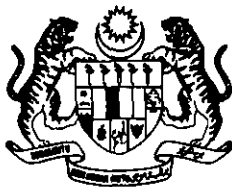

Jilid 1
Bil.39

Hari Khamis
7hb Februari, 1991

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

House of Representatives

PARLDMEN KELAPAN

Eighth Parliament

PENGGAL PERTAMA

First Session

KANDUNGAN

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 5765]

RANG UNDANG-UNDANG DI BAWA KE DALAM MESYUARAT [Ruangan 5800]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perkhidmatan Bomba (Pindaan) [Ruangan 5801]

**Rang Undang-undang (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara
(Pindaan) [Ruangan 5824]**

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELAPAN

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO'MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL,
P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO' SERI DR
MAHATHIR BIN MOHAMAD, D.K.I., D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S.,
S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S.
(Kubang Pasu).

Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Luar Bandar,
TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' SERI DR LING LIONG SIK, S.P.M.P.,
D.P.M.P. (Labis).

„ Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' SERI S. SAMY VELLU,
S.P.M.P., S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATO' SERI DR LIM KENG YAIK, S.P.M.P.,
D.P.C.M. (Beruas).

Menteri Kerja Raya, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit).

Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATO' SERI RAFIDAH
AZIZ, S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

„ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO'
DR HAJI SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, S.S.S.A., D.S.D.K.,
D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun Langkawi).

Menteri Pendidikan, DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM, S.S.A.P.
(Permatang Pauh).

„ Menteri Luar Negeri, DATO' HAJI ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S.,
D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor).

Menteri Kewangan, DATO' PADUKA DAIM ZAINUDDIN, D.H.M.S., S.S.A.P.
(Merbok).

Menteri Kesihatan, DATO' LEE KIM SAI, D.S.S.A., P.P.N. (Hulu Langat).

Menteri Pertahanan, DATO' SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL
RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P.,
P.N.B.S. (Pekan).

Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.I.M.P.,
S.S.S.A., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulai).

Yang Berhormat Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' SABBARUDDIN CHIK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.S. (Temerluh).

Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah).

Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR MOHAMAD YUSOP BIN HAJI MOHAMED NOR, S.P.M.T., D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Besut).

Menteri Sumber Manusia, DATO' LIM AH LEK. S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., I.P. (Bentung).

„ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (Kuala Rajang).

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei).

„ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DR TING CHEW PEH (Gopeng).

„ Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, TAN SRI DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, P.S.M., P.G.D.K., S.P.D.K., J.P., A.D.K. (Semporna).

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kehakiman, TUAN SYED HAMID BIN SYED JAAPAR ALBAR, A.M.N. (Kota Tinggi).

Timbalan Yang di-Pertua, TUAN ONG TEE KEAT (Ampang Jaya).

Timbalan Yang di-Pertua, TUAN HAJI JUHAR BIN HAJI MAHIRUDDIN (Kinabatangan).

„ Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., D.S.A.P., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak).

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA, S.M.J. (Batu Pahat).

„ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik).

Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu).

Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab).

„ Timbalan Menteri Kewangan, DATO' LOKE YUEN YOW, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim).

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN OSU BIN HAJI SUKAM (Papar).

Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN HAJI JAFFREY (Silam).

Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang).

Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO' ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling).

„ Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol).

Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD, J.B.S. (Mukah).

Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Ganlang).

Timbalan Menteri Kewangan, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN, S.M.J. (Ledang).

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DRS SULEIMAN BIN MOHAMED, D.P.M.S. (Titiwangsa).

Timbalan Menteri Kesihatan, TUAN MOHAMED PARTO BIN ARIPPIN (Balik Pulau).

Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub).

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN PETER CHIN FAH KUI, P.B.S., A.B.S. (Miri).

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN CHUA JUI MENG, P.I.S. (Bakri).

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K. (Kulim Bandar Baharu).

Timbalan Menteri Kerja Raya, TUAN KERK CHOO TING (Taiping).

Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO' HAJI TENGKU MAHMUD BIN TENGKU MANSOR, D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.I.K. (Setiu).

„ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN MOHD. YASIN BIN KAMARI, A.M.N., P.D.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading).

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO WONG SEE WAH, D.S.N.S. (Rasah).

Timbalan Menteri Kerja Raya, DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., K.M.N., A.M.N., P.P.C. (Saratok).

Timbalan Menteri Pendidikan, DR FONG CHAN ONN (Selandar).

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO DR HAJI ABDUL HAMID BIN HAJI OTHMAN, D.S.D.K., S.M.J., K.M.N., P.P.T. (Sik).

Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' CHAN KONG CHOY (Lipis).

Timbalan Menteri Sumber Manusia, DATO' M. MAHALINGAM (Kapar).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' ABDUL RAMAN BIN SULIMAN, D.P.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Parit Buntar).

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL, A.M.P., P.P.T. (Pendang).

Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar, DATO MOHAMED BIN JAMRAH, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. (Bagan Datok).

Setiausaha Parlimen Kementerian Belia dan Sukan, DATO' ISMAIL BIN SAID, D.P.M.T., S.M.T., A.M.N. (Kemaman).

Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, TUAN MOHD. NOH BIN RAJAB (Tampin).

„ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN DOUGLAS UGGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong).

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian, TUAN MOHD. SHARIFF BIN HAJI OMAR, P.P.T. (Tasek Gelugor).

Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, TUAN YONG KHOON SENG (Padawan).

Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN ONG KA TING (Pontian).

Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, DATO' HAJI FAUZI BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan).

„ TUAN ABDOL MULOK BIN AWANG DAMIT (Labuan).

DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing).

TUAN HAJI ABDUL HADI BIN HAJI AWANG (Marang).

TUAN HAJI ABDUL HAMD BIN ABDUL RAHMAN (Sungai Benut).

„ DATUK HAJI ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Terengganu).

TUAN ABDUL MALEK MUNIP (Muar).

DATUK HAJI ABDUL RASHID BIN MUHAMMAD (Kuala Nerus).

„ DATUK PATINGGI TAN SRI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Kota Samarahan).

DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).

TUAN HAJI NK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa).

„ DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., I.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap).

„ TUAN AHMAD BIN NOR (Bayan Baru).

„ TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh).

TUAN AHMAD SHUKRI BIN HAJI HASSAN (Machang).

„ DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu Terengganu).

Yang Berhormat DATUK AMIR KAHAR BIN TUN DATU MUSTAPHA (Marudu).

- „ TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun).
- „ DATUK HAJI BASRI BIN BAJURI, D.S.S.A., K.M.N., S.M.S., P.I.K. (Kuala Langat).
- DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.O.D.K. (Penampang).
- TUAN BILLY ABIT JOO (Hulu Rajang).
- TUAN HAJI BUNIYAMN BIN YAAKOB (Bachok).
- TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam).
- TUAN CHOR CHEE HEUNG (Alor Setar).
- DR V. DAVID (Puchung).
- TUAN FONG KUI LUN (Klang).
- TUAN FOO PIEW KOK (Batu Gajah).
- TUAN GEORGE SANGKIN (Bandau).
- „ TUAN HAJI GHAZALI BIN AHMAD, A.M.N., P.C.K. (Jerai).
- TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).
- „ TUAN HAJI HAMZAH BIN HAJI MOHAMED ZAIN (Tasek Chenderoh).
- TUAN HARRISON NGAU LAING (Baram).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (Pasir Mas).
- TUAN HAJI IBRAHIM BIN JENDOL, P.J.K. (Alor Gajah).
- TUAN HAJI IBRAHIM BIN MAHMOOD (Kuala Krai).
- TUAN HAJI IBRAHIM BIN PATEH MOHAMAD (Tanah Merah).
- CHE IBRAHIM BINMUSTAFA(SungaiPetani).
- LT. KOL. (B) IBRAHIM BIN SAREH (Jelebu).
- PUAN HAJAH ILANI BINTI DATO HAJI ISAHAK (Kota Bharu).
- „ TUAN HAJI ISHAK BIN ARSHAD (Kangar).
- „ DR HAJI JAMALUDDIN BIN HAJI JARJIS (Rompin).
- TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu).
- TUAN JAMES JIMBUN ANAK PUNGA, P.B.S. (Kapit).
- „ TUAN JOSEPH MAUH AK IKEH (Selangau).
- TUAN KANG CHOW OH (Kluang).
- TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong).
- TUAN KERK KIM HOCK (Pasir Pinji).
- „ DR KUA KIA SOONG (Petaling Jaya).

Yang Berhormat DATO' K. KUMARAN (Tapah).

TUAN LAI LUN TZEE (Sandakan).

„ TUAN LAU DAK KEE (Ipoh).

TUAN ROBERT LAU HOI CHEW (Sibu).

TUAN LIEW AH KIM (Seputeh).

TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka).

TUAN LIM HOCK SENG (Bagan).

TUAN LIM KRR SIANG (Tanjong).

PUAN LIM LAY HOON (Padang Serai).

DATIN LING CHOOI SIENG (Lumut).

TUAN HAJI MAHBUD BIN HAJI HASHIM (Sabak Bernam).

„ TUAN MAIDOM P. PANSAI (Kota Belud).

„ DR T. MARIMUTHU (Telok Kemang).

TUAN MICHAEL ASANG, B.s.K. (Jambongan).

TUAN MICHAEL LISA KAYA @ GOR KAYA (Bukit Mas).

TUAN HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, P.J.K. (Maran).

„ TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU (Nilam Puri).

„ TUAN MOHAMED KAMAL BIN HUSSAIN (Lembah Pantai).

TUAN MOHAMED KHALED BIN NORDIN (Johor Bharu).

„ DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K.,
K.M.N. (Kuala Kedah).

TUAN HAJI MOHD. SHARIF BIN JAJANG, A.M.N., P.J.K. (Sepang),

TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam).

TUAN HAH MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN (Larut).

„ DATUK MONGGOH OROW, P.G.D.K., K.M.N., A.D.K. (Tuaran).

TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P.,
P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L., K.st.J. (Limbawang).

TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit).

DR NAWAWI BIN MAT AWIN (Tambun).

TUAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis).

TUAN ONG TIN KIM (Teluk Intan).

DR OSMAN MINUDIN (Kinabalu).

DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau).

TUAN G. PALANIVEL (Hulu Selangor).

Yang Berhormat DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading).

- „ DATUK DOMINIC JOSEPH PUTHUCHEARY (Nibong Tebal).
- „ TUAN QAMARUZAMAN BIN HAJI ISMAIL (BAGAN SERAI).
- „ TUAN RADIN MALLEH (Padas).
- „ PUAN HAJAH RAKIBAH BINTI HAJI ABDUL MANAP (Shah Alam).
- „ TUAN RICHARD RIOT ANAK JAEM (Serian).
- „ PUAN ROHANI BINTI ABD. KARIM (Santubong).
- „ TUAN RUHANIE BIN AHMAD (Parit Sulong).
- „ Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang).
- „ TUAN SAIDIN @ YUSOF BIN ADAM (Tanjong Karang).
- „ DR SANUSI BIN DAENG MARIOK (Rantau Panjang).
- „ TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau).
- „ TUAN S. S. SUBRAMANIAM, P.J.K., A.M.S. (Segamat).
- „ TUAN HAJI SUKRI BIN HAJI MOHAMED (Kok Lanas).
- „ TUAN TAIMIN BIN LUMAING (Pensiangan).
- „ DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Sri Aman)
- „ TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi).
- „ DR TAN SENG GIAW (Kepong).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN WAHAB BIN SUHAJU (Batang Sadong).
- „ WAN HANAFIAH BIN WAN MAT SAMAN (Kota Setar).
- „ WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR (Batang Lupar).
- „ TUAN HAJI WAN MOHD. JAMIL BIN WAN MAHMOOD (Tumpat).
- „ WAN OMAR BIN WAN NAJIB (Pasir Puteh).
- „ TUAN WEE CHOO KEONG (Bukit Bintang).
- „ TUAN WONG WING ON (Kampar).
- „ TUAN VUN SHIN CHOI @ JOSEPH VOON (Tanjong Aru).
- „ DATUK AMAR JAMES WONG KIM MIN (Bintulu).
- „ TUAN JASON WONG SING NANG (Lanang).
- „ TUAN WOON SEE CHIN, S.M.J., A.M.N., P.I.S. (Senai).
- „ TUAN GEOFFREY YEE LING FOOK (Tawau).
- „ TUAN YIM CHEE CHONG (Seremban).
- „ TUAN PHILIP YONO CHIEW LIP (Gaya).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Dato' Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman, D.P.M.P., J.S.M.

Ketua Penolong Setiausaha: Haji Abdul Rahim bin Abdul.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

Penolong Setiausaha: Haji Ghazali bin Haji Abdul Hamid, A.M.N.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Ketua Penyunting: Hj. Yahya bin Manap.

Penyunting Kanan: Haji Osman bin Sidik.

Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Shamsiah binti Md. Yusop.

Pelapor Perbahasan Parlimen:

Haji Suhor bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Haji Hassan.

Hajah Kalsom binti Ghazali.

Mohamed bin Osman.

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soori Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abd. Samad.

Jainah binti Sakimin.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Khamis, 7hb Februari, 1991

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

D O A

(Tuan Yang di-Pertua *mem-*
pengerusikan Mesyuarat)

**JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAAN**

**PENGLIBATAN BANK
DALAM MEMBANTU
USAHAWAN BUMIPUTERA**

1. Tuan Haji Mahbud bin Haji Hashim minta Menteri Kewangan menyatakan sejauhmana penglibatan/peranan bank-bank dan bank-bank perdagangan asing di dalam membantu Usahawan Bumiputera. Jika ada nyatakan peratusan dan nama bank-bank yang terlibat.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Abdul Ghani bin Othman): Tuan Yang di-Pertua, semua bank perdagangan termasuk bank-bank tempatan dan bank-bank asing yang menjalankan perniagaan mereka di negara ini dikehendaki memperuntukkan sekurang-kurangnya 20% daripada jumlah pinjaman mereka kepada bumiputera setiap tahun. Peratusan ini adalah berasaskan jumlah pinjaman dalam tahun sebelumnya dan ianya mesti dipatuhi selewat-lewatnya pada 31 Mac setiap tahun.

Paras tersebut pada keseluruhannya dipatuhi oleh semua bank di negara ini. Dalam tempoh 3 tahun yang lepas

misalnya, jumlah pinjaman yang diberikan kepada bumiputera adalah melebihi paras yang ditetapkan dan kedudukannya untuk tahun 1990 hingga 31 Disember, ialah:

Jumlah keseluruhan pinjaman — \$82,228 juta.

Pinjaman kepada bumiputera — \$22,433.6 juta.

Peratusan kepada bumiputera — 39.2%

Bank-bank perdagangan turut memainkan peranan sebagai media kepada tabung-tabung pinjaman yang ditubuhkan oleh Kerajaan bagi membantu Usahawan-usahawan Bumiputera termasuk Tabung Pemulihan Usahawan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Dahpada jawapan Yang Berhormat tadi, seolah-olah bahawa kuota untuk Bumiputera membuat pinjaman adalah mencapai tahap yang dikehendaki. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat, di antara bank, Jabatan Kerajaan dan juga lain-lain agensi, pengistilahan kepada syarikat-syarikat bumiputera ini berdasarkan macam mana? Sebab ada sesetengah Bank kata 30% bumiputera, tetapi Kementerian Kewangan kata 60% bumiputera. Jadi, akhirnya dari segi kenyataan tidak terdapat keadaan sebenar yang dikatakan bumiputera itu mendapat pinjaman yang disebutkan tadi.

Contohnya, katalah bank mengiktiraf 30% ekuiti dalam syarikat itu sebagai syarikat bumiputera yang bermakna bumiputera hanya dapat 30%, tetapi bagi syarikat 60% bumiputera, bumiputera

dapat 60%. Jadi, bagi Kementerian Kewangan, apakah garis panduan yang sebenarnya yang disebutkan sebagai syarikat bumiputera dan kalau sekiranya berdasarkan kepada kenyataan saya tadi, apakah sebenarnya pinjaman daripada bank-bank tadi telah mencapai matlamat seperti Yang Berhormat sebutkan tadi?

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

Tuan Yang di-Pertua, tafsiran dan garis panduan yang digunakan oleh Kementerian Kewangan ialah dari segi ekuitinya lebih daripada 50%; dari segi pengurusan dianggap dikuasai oleh pihak bumiputera dan juga dari segi pekerjaanya yang wujud dalam syarikat yang berkenaan. Itu adalah garis panduan yang digunakan oleh Kementerian Kewangan.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai pengertian sepenuhnya kepada pencapaian kuota yang dikenakan oleh pihak Kerajaan yang rata-rata lebih daripada paras 20% itu, seperti saya sebutkan dalam jawapan awal, pada keseluruhannya, tetapi ada juga bank-bank tertentu tetapi tidak banyak bilangannya, yang masih lagi tidak dapat memcnuhi syarat tersebut. Oleh yang demikian, mereka dikenakan denda melalui arahan bahawa mereka terpaksa meletakkan simpanan di Bank Negara dengan kadar faedah yang lebih rendah.

Ketiga, Tuan Yang di-Pertua, kalau ada pun pihak tertentu yang tidak dapat memenuhi paras yang dikenakan itu ialah kemudahan pinjaman daripada bank-bank melalui Credit Guarantee Corporation (CGC), dengan izin, di mana di situ CGC diminta supaya memenuhi paras tidak kurang dari 50%, jadi ini adalah satu pinjaman untuk peringkat peminjam kecil-kecilan dan sederhana. Pihak Bank Negara sedang memerhatikan kedudukan sejauhmana CGC dapat memenuhi paras itu dalam tempoh hingga 31 Mac tahun ini.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat

Timbalan Menteri Kewangan iaitu adakah benardakwa yang mengatakan setengah-setengah bank perdagangan asing ini memandang sepi terhadap permohonan usahawan bumiputera kerana disebabkan sering keluar dalam akhbar-akhbar kenyataan-kenyataan yang menyatakan bahawa usahawan bumiputera ini tidak cekap, malas dan sebagainya yang menyebabkan mereka tidak memberi keyakinan kepada usahawan bumiputera? Adakah ini benar kerana jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi menyebut hanya setakat ini lebih kurang 30% lebih yang telah memberi pinjaman, dan Yang Berhormat sendiri mengakui di mana ada bank-bank tidak dapat lagi memenuhi syarat-syarat yang telah ditetapkan walaupun denda telah dikenakan? Tetapi apakah denda itu berkesan dalam menentukan bahawa seluruh bank perdagangan asing memenuhi kehendak pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru ini?

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

Tuan Yang di-Pertua, ada di antara bank yang tidak dapat memenuhi paras yang disyaratkan oleh Bank Negara. Dan di antara bank tersebut masalahnya, Tuan Yang di-Pertua, ialah taburan pejabat-pejabat bank itu agak terhad sebegitu rupa sehingga tidak dapat menerima permohonan-permohonan daripada semua pihak, termasuk masyarakat bumiputera untuk mereka pertimbangkan supaya dapat memenuhi syarat pinjaman untuk bumiputera. Jadi, kalau sekiranya ada bank-bank seperti tersebut maka mungkin di antaranya mencakupi bank-bank asing.

Dr Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis:

Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin minta sedikit penerangan sama ada bank-bank asing ini yang mana kita semua tahu selalunya pinjaman mereka adalah berasaskan kepada collateral. Memandangkan kadangkala kemampuan usahawan bumiputera ini agak, dengan izin, limited, adakah Kementerian mencadangkan atau menasihat kepada bank-bank asing ini

mewujudkan instruments pinjaman yang lain seperti berasaskan kepada venture capital yang bukan collateral base untuk meningkatkan lagi penyertaan ataupun penglibatan ataupun pemberian pinjaman-pinjaman ini kepada usahawan bumiputera?

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

Tuan Yang di-Pertua, dalam masalah ini yang terbabit bukan hanya bank-bank asing, ianya merangkumi bank-bank tempatan di mana mereka menekankan tentang perniagaan retail banking, dengan izin, semata-mata berdasarkan kepada amalan biasa di mana pinjaman adalah berdasarkan kepada collateral, dengan izin. Oleh yang demikian, kita menyeru semua bank asing dan tempatan supaya membuat inovasi sebegitu rupa supaya mengizinkan usahawan dan peminjam menggunakan perniagaan mereka dan potensi perniagaan mereka sebagai asas untuk diberi pinjaman. Jadi, Tuan Yang di-Pertua, ini adalah memerlukan pemikiran langkah-langkah innovative daripada pihak semua bank.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Kerk Kim Hock.

(Soalan No. 2 Y.B. Tuan Kerk Kim Hock tidak hadir)

LEMBAH KELANG—KAJIAN KEADAAN BERJEREBU

3. Tuan Ahmad bin Omar minta Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar menyatakan apakah hasil kajian yang diperolehi dari keadaan berjerembu di kawasan Lembah Kelang pada tahun ini. Apakah langkah Kerajaan bagi mengatasi pencemaran udara yang semakin serius di negara ini, khususnya di bandar-bandar yang sedang pesat membangun dan berkembang.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Tuan Peter Chin Fah Kui): Tuan Yang di-Pertua, untuk

makluman Ahli Yang Berhormat, mengikut kajian khusus di Lembah Kelang di mana terletaknya juga Ibu Kota Kuala Lumpur paras habuk terampai di udara didapati meningkat sejak 19 Ogos, 1990 sehingga 27hb Ogos, 1990. Peningkatan kandungan habuk terampai bagi beberapa tempat melebihi 100% daripada keadaan biasa. Pada masa yang sama, kandungan logam-logam beral, termasuk kuprum, plumbum, ferrum, kadmium dan kromium (*Ketawa*) didapati berada pada paras biasa dan tidak membahayakan.

Mengenai langkah-langkah untuk mengatasi pencemaran udara, ianya telah dijelaskan di dalam Dewan ini pada 9hb Disember semasa menjawab soalan Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap. Oleh yang demikian, saya tidak berhajat untuk menambah apa-apa lagi mengenai perkara itu. Sekian.

PROJEK PANGKALAN KONTENA BUTTERWORTH UTARA

4. Tuan Lim Hock Seng minta Menteri Pengangkutan menyatakan perkembangan terbaru dan juga taklimat mengenai Projek Pelabuhan Kontena "North Terminal" di Seberang Perai Utara.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail): Tuan Yang di-Pertua, objektif utama Projek Pangkalan Kontena Butterworth Utara (PKBU) adalah untuk menyediakan sebuah lagi pangkalan kontena selain daripada yang sedia ada di Dermaga Air Dalam Butterworth untuk menampung trafik kontena yang kian bertambah.

Projek ini melibatkan pembinaan dermaga sepanjang 350 meter dan akan dilengkapi dengan kemudahan-kemudahan seperti yad kontena, gudang barang-barang berkontena dan juga alat-alat pengendalian kontena.

Projek PKBU ini dijadualkan siap pada penghujung tahun 1993 dan beroperasi dalam tahun 1994. Projek ini akan dilaksanakan dalam empat pakej iaitu:

Pakej I — Kerja-kerja mengorek dan menebusguna tanah.

Kerja ini dijangka mula pada bulan Mac 1991 dan akan mengambil masa selama 13 bulan.

Pakej II — Pembinaan dermaga dan jambatan.

Pihak Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang sedang menilai pra-kelayakan kontraktor untuk kerja ini. Pembinaan akan mula pada tahun ini dan siap padapenghujung tahun 1993.

Pakej III — Pembinaan bangunan pelabuhan, yad kontena dan kemudahan-kemudahan lain. Kerja ini dijadualkan bermula pada tahun 1992 dan siap pada tahun 1993.

Pakej IV — Pembelian dan pemasangan alat-alat pengendalian kontena. Tawaran pakej ini dijadualkan pada tahun 1992.

Tuan Lim Hock Seng: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memandangkan begitu sesak jalan di sekitar pelabuhan yang dicadangkan ini, adakah Kementerian mengambil kira bagaimana hendak mengatasi kesesakan lalu lintas di sekitar pelabuhan yang dicadangkan itu?

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan Barisan Nasional bertanggungjawab, semua perkara akan diambil tindakan sebelum kerja-kerja selesai dan kontena pelabuhan ini dapat digunakan.

HOSPITAL DAERAH PASIR PUTEH—PEMBINAAN

5. Wan Omar bin Wan Najib minta Menteri Kesihatan menyatakan setakat manakah kemajuan yang telah dicapai bagi pembinaan Hospital Daerah Pasir Puteh.

Menteri Kesihatan (Dato' Lee Kim Sai): Tuan Yang di-Pertua, kontraktor yang telah dipilih untuk melaksanakan pembinaan Hospital Daerah Pasir Puteh telah mengambil kira tapak pada 15hb Disember, 1990 dan projek Fasa I dijangka siap dalam tempoh 104 minggu dari tarikh milik tapak tersebut.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Haji Ibrahim bin Jendol.

Tuan Haji Ibrahim bin Jendol: Tuan Yang di-Peruta, soalan saya ialah No. 6. Sebelum itu ada sedikit pindaan. (a) berapa luaskah kawasan hutan simpanan yang telah "diwartakan", bukan "diswastakan".

KAWASAN HUTAN SIMPANAN DIWARTAKAN

6. Tuan Haji Ibrahim bin Jendol minta Menteri Sains, Teknologi dan Atom Sekitar menyatakan:

(a) berapa luaskah kawasan hutan simpanan yang telah diwartakan dan adakah keluasan tersebut cukup untuk menyempurnakan "Ecology Sistem";

(b) apakah nisbah di antara jumlah penduduk dan hutan simpan yang telah ditetapkan oleh Kementerian bagi negara ini dan adakah Kementerian telah mengkaji keperluan nisbah ini selaras dengan pertumbuhan penduduk bagi jangka waktu 50 tahun dari sekarang;

- (c) apakah tindakan susulan yang telah diambil/buat ke atas Deklarasi Langkawi dan apakah tindak-balas/sambutan dunia terhadap deklarasi tersebut; dan
- (d) apakah keadaan lapisan ozon di rantau ini dan langkah-langkah kawalan yang telah dan akan diambil.

Tuan Peter Chin Fah Kui: Tuan Yang di-Pertua, luas kawasan hutan simpanan kekal yang telah diwartakan di Malaysia ialah 12.73 juta hektar atau 34.7% daripada jumlah keluasan tanah negara. Seluas 4.74 juta hektar dari hutan simpanan kekal ini terletak di Semenanjung Malaysia manakala 3.35 juta hektar dan 4.64 juta hektar masing-masing terletak di Sabah dan Sarawak.

Peratus keluasan hutan simpanan kekal yang telah diwartakan adalah lebih tinggi di Sabah jika dibandingkan dengan Semenanjung Malaysia dan Sarawak. Di samping itu Sarawak telah merancang untuk menambah keluasan hutan simpanan kekal kepada lebih 70% daripada keluasan tanah negeri yang berhutan atau 5.92 juta hektar dalam tahun-tahun 1990an.

Untuk menjawab soalan bahagian (b), Kementerian Perusahaan Utama tidak menetapkan nisbah di antara jumlah penduduk dan hutan simpanan. Walau bagaimanapun mengikut perangkaan tahun 1989, peratus keluasan kawasan berhutan ialah 56.3% dan luas hutan per kapita, secara keseluruhannya ialah 1.05 hektar, tetapi jika diambilkira keluasan hutan simpanan kekal sahaja, keluasan hutan per kapita ialah 0.72 hektar sahaja.

Untuk menjawab bahagian (c), Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Perisytiharan Langkawi Mengenai Alam Sekitar mengenalpasti lapan punca masalah dan jenisnya dan memperakui 16 program untuk tindakan bersama antara negara-negara Komanwel. Kesemuanya ini

adalah seperti yang terjelus di dalam Deklarasi ini dan saya tidak perlu menyebutkannya satu persatu untuk menjimatkan masa.

Untuk mengatasi beberapa masalah alam sekitar itu, Kerajaan telah pun mengambil langkah-langkah yang menyeluruh dan khusus baikpun sebelum mahupun selepas Deklarasi ini diisytiharkan pada 21 Oktober, 1989. Antara langkah-langkah utama yang diambil oleh Kerajaan adalah seperti berikut:

- (i) memperkuatkan lagi dasar-dasar Kerajaan dan program-program Kementerian dan Jabatan yang melaksanakan konsep pembangunan yang berterusan iaitu segala keputusan Kerajaan dan swasta mestilah diambilkira faktor-faktor alam sekitar seperti melaksanakan kajian EIA sebelum satu-satu projek dibangunkan atau dilaksanakan;
- (ii) mendesak negara-negara maju dan agensi-agensi antarabangsa menubuhkan tabung amanah untuk alam sekitar dan dengan usaha satu tabung yang dinamakan Multi-Lateral Fund For Montreal Protocol, dengan izin, telah ditubuhkan pada tahun lepas. Sumbangan untuk tabung ini akan meningkat mulai tahun ini daripada US\$53 julakeUS\$160jutadalam tahun 1993;
- (iii) Kerajaan telah dan akan terus mengambil peranan yang aktif di semua persidangan dan mesyuarat-mesyuarat antarabangsa mengenai isu-isu alam sekitar antarabangsa termasuk perubahan iklim atau climate change, dengan izin, lapisan ozon, perhutanan, tenaga, bahan-bahan toksid dan berbahaya dan biological diversity, dengan izin;

- (iv) Kerajaan telah pun menyiapkan kajian mengenai dasar dan pelan induk kegunaan tenaga scmenjak tahun 1985 dan terus menggalakkan usaha-usaha untuk menjimatkan dan mempertingkatkan kecekapan penggunaan tenaga. Kerajaan juga telah pun menguatkuasakan Protokol Montreal di Malaysia dan akan mengawal kegunaan bahan-bahan chlorofluorocarbons (CFCs) dan Halons dan bahan-bahan yang serupanya yang boleh menipiskan lapisan ozon di luar angkasa. Kerajaan telah juga dan akan terus menjaga dan memelihara kepentingan perhutanan, perikanan dan pertanian di Malaysia supaya sumber-sumber ini terlindung dan terjamin untuk penggunaan yang berterusan.

Kita ada banyak langkah lagi, Tuan Yang di-Pertua, dan saya teruskan untuk jawapan bahagian (d) dan akan habis.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, panjang sangat jawapan itu.

Tuan Peter Chin Fah Kui: Langkah-langkah itu panjang kerana kita sudah ambil banyak langkah.

Tuan Yang di-Pertua: Kita ada sejam sahaja dalam Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Mulut.

Tuan Peter Chin Fah Kui: Baiklah, Tuan Yang di-Pertua, untuk bahagian (c), kalau saya tidak baca ini, soalan ini tidak dijawab dengan penuhlah.

Tuan Yang di-Pertua: Tetapi boleh dijawab pendek sedikit.

Tuan Peter Chin Fah Kui: Baik, Tuan Yang di-Pertua. Sepanjang Kementerian saya mengetahui tiada sebarang kajian penyelidikan dan pembangunan mengenai keadaan lapisan

ozon dibuat di rantau ini khususnya di Malaysia. Walau bagaimanapun, Kementerian saya telah menyertai usaha-usaha antarabangsa untuk menyelamatkan lapisan ozon. Pada 29 Ogos 1989 negara kita telah menganggotai Montreal Protocol On Substances That Deplete The Ozone Layer, dengan izin, dan telah pun mengambil tindakan-tindakan yang dikehendaki di bawah Protocol ini. Sekian sahaja, Tuan Yang di-Pertua. (Ketawa)

Tuan Haji Ibrahim bin Jendol:

Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Dalam menentukan untuk mewartakan hutan simpan, apakah kriteria yang diambil oleh Kementerian?

Soalan tambahan yang kedua, walaupun kajian belum dibuat tentang kedudukan lapisan ozon tetapi saya percaya bahawa Kementerian memang menyedari bahawa lapisan ozon semakin nipis dan apakah Kementerian bercadang untuk mengadakan satu program secara menyeluruh seperti program membasmi penyalahgunaan dadah dibuat secara peringkat nasional? Itu sahaja.

Tuan Peter Chin Fah Kui: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perisytiharan hutan simpanan adalah satu perkara yang dikuatkuasakan oleh Kementerian Perusahaan Utama. Dalam jawapan saya angka-angka ini didapati dari Kementerian itu dan mengenai apakah kriteria dan sebagainya, saya rasa haruslah soalan ini ditujukan kepada Kementerian berkenaan.

Mengenai ozon, memang Kementerian saya sudah mengambil beberapa langkah seperti mengurangkan bahan-bahan kegunaan yang ada unsur-unsur chemical atau kimia yang mengandungi masalah menipiskan ozon ini seperti hairspray, dengan izin, dan lain-lain baban. Semua ini sekarang kita di dalam Kementerian cuba meminta

kerjasama daripada pihak kilang dan sebagainya bagi mengurangkan penggunaan CFC supaya bahan-bahan seperti ini dikurangkan di dalam pasaran.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan mengapa penggunaan CFC ini tidak dapat diharamkan sama sekali secara undang-undang ataupun peraturan pentadbiran dari Kementerian yang berkenaan seperti yang disyorkan dalam persetujuan Montreal Protocol, sebab sekarang sudah ada bahan ganti yang boleh digunakan, tidak payah pakai CFC lagi.

Yang kedua, memandangkan bahawa R & D sudah diambil berat dalam Belanjawan yang lepas yang telah diluluskan dalam Dewan yang mulia ini, apakah peruntukan yang ada ataupun mekanisme yang ada di dalam Kementerian ini untuk rancangan penyelidikan dalam bidang perhutanan untuk menyelidik kenapa ada haze yang berlaku di Lembah Kelang ini? Kenapa ada banjir? Adakah ia disebabkan oleh kegiatan pembakaran dan sebagainya? Sebab ini satu bidang yang kurang dibangunkan, adakah sesuatu rancangan untuk menyelidik ke atas biology diversities sebagai contohnya sahaja?

Tuan Peter Chin Fah Kui: Terima kasih, Ahli Yang Berhormat dari Kuching. Cadangan mengharamkan CFC buat masa sekarang masih dalam kajian Kerajaan kerana kita mengikut Montreal Protocol ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mengikut Montreal Protocol ini kegunaan bahan-bahan CFC ini dikurangkan dari peringkat ke peringkat. Oleh kerana kita ada industri yang menggunakan CFC ini di dalam negara kita, maka kita tidak dapatlah dalam masa yang singkat mengharamkan bahan CFC ini. Walaubagaimanapun kita cuba mengikut Montreal Protocol ini untuk mengurangkan kegunaan bahan CFC ini.

Tentang soalan kedua, memang Kementerian ada peruntukan untuk menjalankan usahapenyelidikan tentang fenomena-fenomena seperti jerebu.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Dr Sanusi Daeng Mariok.

(Soalan No. 7 Y. B. Dr Sanusi bin Daeng Mariok tidak hadir)

BAS EKSPRES—PERMIT

8. Tuan Haji Mohamad bin Abdullah minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan:

- (a) sejak permohonan permit bas ekspres dibuka semula, berapa banyakkah permohonan telah diterima dan berapa banyak telah diluluskan; dan
- (b) apakah syarat-syarat penting yang dikenakan kepada pemohon-pemohon permit bas ekspres menentukan permohonan mereka diberi pertimbangan bagi diluluskan.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha): Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya menjawab soalan ini bagi pihak Menteri Perusahaan Awam.

Tuan Yang di-Pertua, semenjak permohonan untuk lesen bas ekspres dibuka semula, Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan telah menerima sejumlah 439 permohonan. Permohonan-permohonan tersebut masih lagi di peringkat pemerosesan untuk pertimbangan Lembaga.

Untuk menjawab soalan (b), di antara syarat-syarat yang dikenakan untuk permohonan lesen bas ekspres adalah seperti berikut:

- (a) Syarikat-syarikat yang permohonan mestilah bertaraf Sendirian Berhad atau Berhad sahaja.

- (b) Syarikat berkenaan hendaklah memiliki modal berbayar tidak kurang daripada \$250,000.
- (c) Mengemukakan kertas kerja yang antara lain mengandungi analisa kewangan dan dayamaju perkhidmatan bas ekspres yang hendak dijalankan.
- (d) mengemukakan penyata kewangan untung dan rugi syarikat yang telah diaudit, kunci kira-kira syarikat dan penyata cukai pendapatan yang terbaru.
- (e) Mengemukakan penyata akaun bank untuk 3 bulan kebelakangan dan lain-lain kemudahan/pinjaman kewangan yang disahkan.
- (f) Mengemukakan Memorandum dan Articles of Association, Borang 24 dan Borang 49 syarikat berkenaan.
- (g) Mengemukakan laluan yang dipohon dan cadangan jadual tambang/jadual waktu hendaklah disertakan.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi definisibasekspres? Apa yang dikatakan lesen bas ekspres, sebab saya tahu banyak jenis bas. Apakah bas yang berjalan-jalan, berhenti sekerat itu bas ekspres ataupun tidak berhenti terus? Sebab ada macam-macam jenis bas yang saya tengok dan yang mana satu yang dikatakan bas ekspres?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua, memangnya definisi bas ekspres itu telahpun ditentukan iaitu yang berdestinasi dari satu tempat ke satu tempat dengan tidak berhenti dan kadar tambang yang telah ditentukan. Mengenai bas-bas yang berjalan berhenti-henti walaupun dilesenkan di bawah bas ekspres menjalankan aktiviti

bas berhenti-henti dan sekiranya ada pengaduan dan maklumat-maklumat yang boleh diberikan kepada pihak Kementerian, maka lesen-lesen bas berkenaan boleh diambil tindakan.

Tuan Haji Mohamad bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Setakat ini, berapakah jumlah keseluruhan bas ekspres di seluruh negara kita dan adakah kesemuanya itu berkeadaan berdayamaju dan adakah syarikat-syarikat bas ekspres sekarang memohon untuk menaikkan tambang kerana keadaan minyak naik sekarang?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua, bilangan lesen bas ekspres yang telah dikeluarkan sebelum ia dibekukan pada tahun 1983 adalah sebanyak 1,423 lesen yang dikeluarkan kepada 120 buah syarikat dan mengenai tambang sama ada hendak dinaikkan itu setakat ini, kerana saya telah lama meninggalkan Kementerian ini, saya tidak pasti. Walau bagaimanapun, saya yakin kalau ada pun, tidak akan dipertimbangkan. (Ketawa)

PROJEK PEMBANGUNAN NEGERI KELANTAN

9. Tuan Ahmad Shukri bin Haji Hassan minta Perdana Menteri menyatakan adakah benar Kerajaan akan membuat penilaian semula yang khusus terhadap projek-projek Rancangan Malaysia Keenam bagi negeri Kelantan dengan tujuan untuk mendiskriminasi negeri Kelantan, sedangkan negeri Kelantan adalah salah sebuah negeri yang miskin di Malaysia.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman): Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya memberi pengakuan kepada Yang Berhormat dari Machang bahawa Kerajaan Persekutuan Barisan Nasional langsung tidak berniat untuk mendiskriminasi negeri Kelantan. Sudah

berapa kali kita memberi pengakuan atau pengakuan dibuat dalam Dewan ini bahawa apa yang hak akan terus diberikan kepada rakyat di Kelantan melalui Kerajaan Negeri Kelantan.

Selain dari itu, Kerajaan Persekutuan akan terus memberi perhatian merancang dan melaksanakan program-program pembangunan bagi negeri Kelantan sama seperti negeri-negeri lain, termasuklah Sabah. Yakinlah, bahawa Kerajaan Barisan Nasional adalah Kerajaan yang bertanggungjawab. *(Tepuk)*

Usaha-usaha menilai semua projek-projek pembangunan yang dicadangkan untuk Rancangan Malaysia Keenam sedang dibuat untuk semua negeri, termasuklah Kelantan. Ketua Setiausaha Negara, bersama-sama ahli-ahli Jawatankuasa Perancang Pembangunan Negara, sedang melawat setiap negeri untuk mendapatkan maklumat yang paling kemaskini sebelum senarai projek-projek Rancangan Malaysia Keenam diperakukan kepada Kerajaan.

Pelaksanaan projek-projek ini akan dibuat oleh agensi-agensi Kerajaan Persekutuan. Kita khuatir kalau diserahkan pelaksanaan projek-projek ini bulat-bulat kepada Kerajaan-Kerajaan Negeri Kelantan dan Sabah, yang bukan anggota Barisan Nasional, maka ada kemungkinan besar projek-projek ini tidak dapat atau tidak akan dilaksanakan dengan sempurna.

Oleh yang demikian Kerajaan Persekutuan telah menubuhkan satu jabatan yang dinamakan Jabatan Pembangunan Persekutuan di Kelantan yang diketuai oleh seorang Pengarah. Begitu juga di Sabah. Buat masa ini empat bahagian telah ditubuhkan di Jabatan ini, iaitu Bahagian Perancangan, Bahagian Penyelarasan dan Pelaksanaan, Bahagian Teknikal dan Bahagian Pentadbiran dan Kewangan.

Perwujudan Jabatan Pembangunan Persekutuan bagi negeri Kelantan, sama seperti bagi negeri Sabah, adalah

bertujuan memperlengkapkan lagi pelaksanaan projek-projek pembangunan Persekutuan di kedua-dua buah negeri tersebut. Inilah bukti kesungguhan Kerajaan Barisan Nasional. Jabatan-jabatan berkenaan telahpun mula beroperasi sejak 1-1-91 untuk merancang, melaksana, mengesan dan menilai pelaksanaan projek-projek pembangunan Persekutuan. Saya berharap Yang Berhormat daripada Machang dapat padamkan segala syak wasangka dan sama-sama kita secara ikhlas menjaga kepentingan rakyat sepenuhnya..

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Kerajaan Pusat kerana niat baiknya. Cuma yang saya agak kurang faham apakah sikap Kerajaan Pusat terhadap negeri Kelantan dalam soal baja itu? *(Ketawa)* Tidak bolehkah kita mentafsirkan perbuatan itu adalah diskriminasi.

Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang saya sebutkan tadi bahawa baja pun termasuklah dalam program di bawah Jabatan Pembangunan Persekutuan. Kalau dahulunya semasa Barisan Nasional memerintah negeri Kelantan memanglah kita berikan melalui Kerajaan Negeri Kelantan sebagaimana kita berikan melalui Kerajaan-Kerajaan Negeri lain yang sama iaitu Kerajaan Barisan Nasional. Hanya kita takut kalau ada masalah dalam pelaksanaan ini oleh Kerajaan Negeri Kelantan ataupun Kerajaan Negeri Sabah maka masalah itu ditohmahkan balik kepada Kerajaan Barisan Nasional. Maka sebab itulah Jabatan Pembangunan Persekutuan diwujudkan tetapi tetap untuk memberikan khidmat dan menjaga kepentingan rakyat umum.

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Kita pun rasa gembiralah dengan jaminan Yang Berhormat

Timbalan Menteri sekejap tadi. Apa yang sedang berlaku sekarang dari segi perlaksanaannya, kita sudah nampak sekarang ini ada dua bentuk badan yang melaksanakan projek pembangunan di negeri Kelantan, satu di bawah State Development Officer, dengan izin, iaitu Pegawai Pembangunan Negeri dan satu lagi Pederal Development Officer yang baru melaporkan diri di Kelanian. Jadi ada dua nampaknya sekarang. Kita difahamkan bahawa State Development Officer ini akan menjalankan tugas hanya dengan arahan-arahan daripada pihak-pihak tertentu. Bukankah cara ini nanti secara langsung akan mendiskriminasikan kelompok-kelompok rakyat kepada golongan fahaman politik masing-masing? Jika sebenarnya Kerajaan Persekutuan bersikap ikhlas, mengapa peruntukan pembangunan ini tidak disalurkan terus kepada State Development Officer?

Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, State Development Officer atau Pegawai Kemajuan Negeri adalah Timbalan Pengarah kepada Jabatan Pembangunan Persekutuan. Kita akan wujudkan satu jabatan iaitu Jabatan Pembangunan Persekutuan di mana dilantik seorang Pengarah dan Pegawai Kemajuan Negeri ialah Timbalan Pengarah. Kita tidak ada diskriminasi.

Sebagaimana saya sebutkan tadi dalam pelaksanaan satu-satu projek kadang-kadang ada masalah-masalah tertentu dan sudah tentulah akan berbangkit salah faham di antara Kerajaan Negeri dengan Kerajaan Persekutuan, khususnya jika Kerajaan Negeri itu Kerajaan yang berbeza dengan Kerajaan Persekutuan, maka akan bangkit masalah-masalah tertentu, tuduh menuduh siapa tidak melak-sanakan dan sebagainya. Akan bangkit tuduhan mengatakan Kerajaan Persekutuan tidak beri duit atau tidak cukup duit dan sebagainya. Untuk menjaga supaya perkara ini tidak berlaku, maka Jabatan Pembangunan Persekutuan ditubuhkan

sebagaimana saya sebutkan tadi untuk meyakinkan masyarakat bahawa Kerajaan Per-sekutuan memang memberi perhatian kepada pembangunan rakyat kese-luruhannya, tidak kiralah negeri itu ditadbirkan oleh Kerajaan daripada parti yang lain daripada parti Barisan Nasional.

BIASISWA PELAJAR MALAYSIA DI LUAR NEGERI

10. Puan Hajah Raklbah binti Haji Abdul Manap minta Perdana Menteri menyatakan adakah pihak Kementerian akan mengkaji semula biasiswa pelajar-pelajar Malaysia di seberang laut, berasaskan keperluan unik menampung sara hidup masa kini yang terlalu tinggi.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapba): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sentiasa mengambil berat terhadap beban yang ditanggung oleh pelajar-pelajar Malaysia akibat daripada kenaikan kos sara hidup di luar atau di dalam negeri. Sehubungan dengan itu, kajian semula biasiswa telah dibuat pada awal tahun 1990 di mana Kerajaan bersetuju menaikkan kadar biasiswa bagi pelajar-pelajar yang menuntut di United Kingdom, Amerika Syarikat, Kanada, Turki dan Belgium. Bagi negara-negara Australia dan New Zealand pula, kadar baru telah dilaksanakan masing-masing dalam tahun 1989.

Bagi negara-negara lain dan juga pelajar-pelajar di institusi tempatan, kajian semula mengenai kadar biasiswa mereka sedang dijalankan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam, Malaysia bersama-sama dengan Kementerian Pendidikan dan Kementerian Kewangan.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apakah kadar kenaikan itu, peratusannya untuk United Kingdom dan Amerika Syahkat dan

dengan kenaikan kadar biasiswa ini, apakah amaunnya sekarang untuk setahun dan dengan kenaikan kadar biasiswa ini apakah prestasinya?

Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Tuan Yang di-Pertua, untuk negara Amerika Syarikat, elaun sara hidup sebulan bagi pcringkat ijazah pertama:

<i>Kadar Lama US\$</i>	<i>Kadar Baru US\$</i>	<i>Perbelaan US\$</i>	<i>Kenaikan %</i>
<i>Ijazah Pertama:</i>			
KadarA450	562	112	24
KadarB450	560	110	24
<i>Ijazah Lanjutan:</i>			
KadarA515	618	103	20
Kadar B465	557	92	19

Tuan Yang di-Pertua, Kadar A ialah bagi bandaraya ulama atau besar yang mana kos sara hidup adalah tinggi. Kadai B ialah bagi bandaraya sederhana selain daripada Kadar A.

Elaun Bukit Setahun:

<i>Kadar Lama US\$</i>	<i>Kadar Baru US\$</i>	<i>Perbeiaan US\$</i>	<i>Kenaikan %</i>
<i>Ijazah Pertama:</i>			
300	500	200	66
<i>Ijazah Lanjutan;</i>			
350	575	225	64

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, panjangkah?

Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Panjang, kalau hendak thesis.....

Tuan Yang di-Pertua: Beri jawapan dengan bersurat.

Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Ya.

Tuan Ahmad Shukri bin Haji Hassan: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Tadi Yang Berhormat Menteri telah menyatakan tentang kadar-kadar mengikut bandaraya A, B dan C. Saya telah dimaklumkan oleh beberapa orang pelajar bahawa mereka tidak puas hati tentang penggredan yang telah dibuat, iaitu mereka telah menuduh bahawa gred-gred itu dibuat dengan tidak begitu teliti, ada bandar-bandar yang kosnya tinggi tetapi kadar bayarannya, misalnya diberi C. Jadi, adakah Kerajaan akan memperbetulkan keadaan atau mengkaji semula gred bandar-bandar yang disebutkan tadi?

Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Tuan Yang di-Pertua, JPA Malaysia sedang mengkaji dengan teliti masalah yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dah Machang. Pada tempat-lempat yang belum lagi dapat ditetapkan pada masa ini, JPA sedang mengkaji dan akan membuat satu pengumuman kelak.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Taimin Lumaing.

(Soalan No.11 Y.B. Tuan Taimin bin Lumaing tidak hadir)

JALAN RAYA DI SARAWAK—PEMBINAAN

12. Tuan Jason Wong Sing Nang minta Menteri Kerja Raya menyatakan berapa kilometer jalan dibina oleh Kementerian Kerja Raya di negeri Sarawak pada tahun 1988 dan 1989. Berapakah peruntukan yang telali diluluskan oleh Kementerian Kerja Raya untuk membina jalan raya di Sarawak di bawah Rancangan Malaysia Kc-6.

Timbalan Menteri Kerja Raya (Datuk Peter Tinggom anak Kamarau): Tuan Yang di-Pertua, untuk

makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah peruntukan Kementerian Kerja Raya sepanjang 225 km jalan telah dibina dalam tahun 1988 dan 231 km dalam tahun 1989 di negeri Sarawak. Peruntukan bagi membina jalan di bawah Rancangan Malaysia Keenam belum lagi diluluskan, jadi oleh kerana itu, saya tidak dapat memberi peruntukan kebanyakannya.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menerangkan dari segi jumlah panjangnya sistem jalan raya utama di negeri Sarawak itu, iaitu 975 km ini berapakah kilometer belum ditarkan?

Soalan kedua, dari jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri lain dari Kementerian yang sama, wang sejumlah \$900 juta akan dikehendaki untuk mengetarkan sistem jalan raya utama di negeri Sarawak itu. Maka soalan saya ialah memandangkan bahawa Menteri dan Timbalan Menteri semua berasal dari negeri Sarawak, berapakah peratus harapan ada untuk \$900 juta ini diluluskan dalam Rancangan Malaysia Keenam.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, soalan asal Yang Berhormat dari Lanang awal tadi, iaitu bertanya berapa panjang jalan yang telah dibina dalam tahun 1988 dan 1989. Oleh kerana itu, pada masa ini Yang Berhormat dari Bandar Kuching telah mengetahui banyak lagi package-jalan di jalan utama negeri Sarawak masih dibina, masih dipanggil tender dan banyak pun sudah siap. Jadi oleh kerana itu, perkara ini memang berjalan dari masa ke semasa, tidaklah saya dapat berilahu berapa lagi yang belum siap.

Yang kedua, iaitu fasal perbelanjaan yang disebut oleh Yang Berhormat itu tadi, itupun oleh kerana banyak masalah, Tuan Yang di-Pertua lebih lahu beberapa kali dalam Dewan yang mulia ini

disentuh fasal jalan utama negeri Sarawak, fasal dua-tiga kali tender, fasal kontraktor lari dari projek-projek yang berkenaan dan ditender lagi. Jadi oleh kerana itu, jumlah yang akan dibelanjakan ataupun peruntukan yang akan diberi, itupun saya tidak dapat membicritahu.

JUMLAH PELABURAN ASING

13. Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan:

- (a) jumlah modal dan pelaburan asing dalam negara sehingga sekarang dan jumlah bagi tahun 1990; dan
- (b) sila senaraikan 10 negara yang paling terbesar pelaburan di Malaysia dan jumlahnya.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (Dato' Dr K.S. Nijhar): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, soalan seperti ini telah dibangkitkan pada sesi ini pada 4 Januari 1991 oleh Ahli Yang Berhormat dari kawasan Kimanis. Pada masa soalan tersebut dijawab, Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri telahpun mendapat kebenaran Tuan Yang di-Pertua untuk menjawab soalan-soalan yang berhubung dengan perkara yang sama, termasuk soalan ini. Oleh itu, saya tidak ingin menambahkan apa-apa lagi.

Dr Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Kalau kita lihat banyak pelabur-pelabur, terutama pelabur asing ini pelaburan mereka adalah kepada Pantai Barat, terutama Klang Valley dan juga kawasan Johor Utara. Bagaimana pula kepada kawasan-kawasan Pantai Timur luar bandar. Adakah Kerajaan berusaha cara-cara dan pendekatan yang tertentu untuk mengarahkan pelaburan ini kepada

kawasan-kawasan luar bandar yang kurang maju agar mereka di kawasan ini juga mendapat khidmat pekerjaan dan khidmat-khidmat sampingan yang lain.

Dato' Dr K.S. Nijhar: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan tidak boleh memberi arahan kepada pengusaha-pengusaha untuk melabur di Pantai Timur atau kawasan-kawasan yang kurang maju. Walau bagaimanapun, pihak Kementerian menyediakan beberapa insentif-insentif dan insentif-insentif diberi kepada pengusaha-pengusaha untuk melabur di kawasan kurang maju ataupun kawasan pantai.

Di dalam Dewan yang mulia ini beberapa kali soalan ini ditimbulkan dan banyak kali kita pun sudah menjawab cara-cara atau usaha-usaha yang diambil oleh pihak Kementerian untuk mendorong atau menggalakkan pengusaha-pengusaha melabur di negeri-negeri kurang maju. Kalau jawapan yang diberi belum puas hati lagi, saya bolch lagi sekali kalau Yang Berhormat.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya pun masih ingat lagi. (Ketawa)

Dato' Dr K.S. Nijhar: Jadi, tidak payahlah.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Haji Mohamad bin Sabu.

(Soalan No.14 Y.B. Tuan Haji Mohamad bin Sabu tidak hadir)

MAJLIS PATWA KEBANGSAAN

15. Tuan Haji Buniyamin bin Yaakob minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) mengapa hingga hari ini Majlis Patwa Kebangsaan belum juga mengeluarkan apa-apa pandangan tentang ASN; dan

- (b) adakah Majlis Patwa pernah membincangkan kedudukan saham dan perniagaan saham dalam Islam. Jika belum, adakah ia akan dibincangkan.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato Dr Haji Abdul Hamid bin Haji Othman): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia bukanlah sebuah badan mengeluarkan fatwa, tetapi suatu forum membincangkan isu-isu agama yang dirujuk kepada oleh Majlis Raja-Raja, Pandangan dan keputusan Jawatankuasa ini adalah untuk dikemukakan kepada Majlis Raja-Raja sebagai pengesyoran dan bukan untuk dihebahkan kepada orang ramai.
- (b) Jawatankuasa Patwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia belum pernah membincangkan mengenai saham dan perniagaan saham. Perkara ini akan dibincangkan jika diarahkan berbuat demikian oleh Majlis Raja-Raja.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana Majlis ini bukan dinamakan Majlis Patwa, jadi apakah Kerajaan bercadang untuk mengeluarkan perkataan 'fatwa' kepada Majlis ini kerana dikatakan tadi Majlis ini hanya satu benmk badan perundingan yang tidak mengeluarkan fatwa.

Soalan yang kedua, oleh kerana selama ini ASN belum lagi dibincang di kalangan Majlis ini, adakah pihak Majlis ini bercadang untuk berbincang dan mengenalpasti apakah pelaburan-pelaburan yang dibuat oleh ASN itu sejajar dengan kehendak-kehendak Islam dan tidak bertentangan sebagaimana yang dikehendaki oleh umat Islam.

Dato Dr Abdul Hamid bin Haji Othman: Tuan Yang di-Pertua, mengenai nama kenalah dirujukkan kepada Majlis Raja-raja, dan perkara yang kedua, Jawatankuasa ini menunggu kalau-kalau ada arahan daripada Majlis Raja-raja.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Chor Chee Heung.

Tuan Chor Chee Heung: Tuan Yang di-Pertua, soalan yang ke 16. Tetapi sebelum itu ada sedikit pembetulan. Dalam soalan (a) perkataan pertama sebenarnya 'adakah', bukan 'apakah'. Terima kasih.

JUALAN ARAK DI KELANTAN—MENGHARAMKAN

16. Tuan Chor Chee Heung minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) adakah tindakan oleh pihak Kerajaan Negeri Kelantan yang berhasrat untuk mengharamkan penjualan arak di negeri tersebut bertentangan dengan Perlembagaan negara. Sebab tindakan ini adalah bercanggah atas tabiat hidup sesuatu kaum; dan
- (b) adakah tindakan seperti tersebut oleh pihak Kerajaan Negeri Kelantan akan menghalang pembangunan industri pelancongan.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Tuan Syed Hamid bin Syed Jaatar Albar): Tuan Yang di-Pertua, bagi menjawab soalan:

- (a) Pada masa ini, Kerajaan Persekutuan tidak mengetahui akan corak tindakan yang akan diambil oleh Kerajaan Negeri Kelantan bagi mengharamkan penjualan arak di negeri tersebut. Oleh itu, Kerajaan Persekutuan tidak dapat menentukan sama ada tindakan itu bertentangan dengan Perlembagaan negara.

- (b) Soalan ini tidak timbul kerana ketika ini tidak dapat dipastikan apakah tindakan yang akan diambil oleh Kerajaan Kelantan dalam perkara penjualan arak atau dalam industri pelancongan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Haji Nik Abdullah bin Haji Arshad.

(Soalan No. 17 YM. Tuan Haji Nik Abdullah bin Haji Arshad tidak hadir)

EKUITI DALAM BANK PERDAGANGAN

18. Tuan Haji Mahbud bin Haji Hashim minta Menteri Kewangan menyatakan:

- (a) sejauhmana pelaksanaan penyusunan semula ekuiti dalam bank-bank dan bank-bank perdagangan asing dimiliki oleh pelabur tempatan; dan
- (b) sekiranya telah dilaksanakan sila sebutkan peratusan ekuiti tersebut dan apakah nama bank-bank tersebut.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini semua 22 buah bank perdagangan yang diperbadankan di bawah undang-undang tempatan adalah dimiliki secara majoriti oleh rakyat tempatan. Bagi 16 cawangan bank asing yang ada di Malaysia sekarang ini, mereka masih lagi dimiliki sepenuhnya oleh pelabur asing.

Akta Bank dan Institusi-institusi Kewangan 1989, memberi tempoh selama 5 tahun untuk bank-bank asing diperbadankan di bawah undang-undang tempatan, iaitu mulai 1hb Oktober, 1989 hingga 30hb September, 1994. Walau bagaimanapun, sehingga sekarang masih belum ada lagi cawangan bank asing yang telah diperbadankan di bawah undang-undang tempatan.

Sungguhpun begitu, bank-bank asing itu masih boleh terus mengekalkan 100% pemilikan asing selepas diperbadankan di bawah undang-undang tempatan dan Kerajaan tidak bercadang untuk menyusun semula ekuiti dalam bank-bank tersebut kerana pegangan ekuiti oleh pelabur asing dalam bank-bank itu telah berlaku sebelum, Akta Bank dan Institusi-institusi Kewangan 1989 dikuatkuasakan.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri Kewangan mengenai dengan 16 bank asing walaupun diperbadankan nanti bank asing ini masih lagi boleh memegang ekuiti, iaitu ekuiti 100% masih lagi boleh dipegang oleh pelabur-pelabur asing. Apakah rasional Kerajaan sebenarnya dan adakah ini tidak bertentangan dengan aspirasi negara iaitu supaya setiap pelabur terutamanya dalam bidang banking ini dimiliki sekurang-kurangnya 30% ataupun ada ekuiti penyertaan daripada rakyat Malaysia?

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, perkara yang utama diutamakan lebih dahulu—yang pertamanya, untuk diperbadankan supaya menjadi bank berdasarkan kepada peruntukan undang-undang negara kita supaya mereka tidak berterusan menjadi sebagai anak syarikat kepada bank asing. Dari segi ekuiti, seperti saya maklumkan tadi bahawa mereka wujud sebelum berkuatkuasanya peruntukan undang-undang Akta Bank dan Institusi-institusi Kewangan 1989. Walaupun begitu, Tuan Yang di-Pertua, jika sekiranya pada satu hari nanti ada di antara bank-bank ini akan melalui proses berdasarkan kepada peraturan-peraturan yang dibuat oleh Bank Negara khususnya apabila tiba masanya nanti untuk mereka mengorak langkah ke arah menyenaraikan bank-bank mereka, maka peruntukan undang-undang akan secara otomatis dikenakan terhadap mereka, dan di situlah nanti akan masuk

kepentingan tempatan dalam ekuiti bank-bank tersebut.

Tuan Yang di-Pertua: Masa Pertanyaan sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 2, 7, 11, 14 dan 17 adalah dibtri di bawah ini)

PENJAJA—POLISI NASIONAL

2. Tuan Kerk Kim Hock minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan sama ada Kerajaan ingin membentuk satu polisi nasional untuk menjamin kepentingan penjaja-penjaja di seluruh negara khasnya mereka yang sering menjadi sasaran tindakan saman Penguatkuasa-penguatkuasa Kerajaan Tempatan, jika tidak, apakah sebabnya.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha): Kerajaan memang sedar akan kepentingan penjaja dan telahpun menjalankan satu kajian menyeluruh bagi memperolchi maklumat mengenai kedudukan penjaja-penjaja. Deraf laporan tersebut sedang dikaji dan adalah diharapkan hasil kajian tersebut akan dapat membantu Kerajaan dalam menimbang-bentuk dasar yang sesuai bagi pembangunan sektor penjaja dalam konteks pembangunan ekonomi negara.

PENGAGIHAN KEKAYAAN

7. Dr Sanusi bin Daeng Mariok minta Menteri Kewangan menyatakan pengagihan kekayaan yang tidak sama rata kerana orang kaya sahaja (minoriti) yang dapat membeli saham. Bagaimanakah mekanisme pelaksanaan dan apakah prestasi selepas penswastan berdasarkan pengalaman beberapa syarikat yang telah diswastakan. Berapakah ekuiti saham bumiputera perseorangan, agensi bumiputera, orang asing dan Kerajaan.

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

Saya ingin menegaskan di sini bahawa bukan hanya orang kaya sahaja yang dapat membeli saham sehingga menimbulkan pengagihan kekayaan yang tidak sama rata. Sesuatu syarikat yang bercadang untuk disenaraikan di Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL) dikehendaki memenuhi keperluan tebaran pemegangan saham di mana di antara 10% hingga 15% modal berbayar (bergantung kepada tahap nilai nominal modal berbayar) dipegang oleh tidak kurang daripada 500 pemegang syer kecil yang memegang tidak kurang daripada 500 syer dan tidak melcibihi 10,000 syer setiap pemegang syer. Peruntukan ini bermakna bukan hanya pemegang-pemegang syer berinstitusi sahaja tetapi orang awam pun berpeluang memiliki syer syarikat itu.

Seciranya orang awam berminat melabur tetapi tidak mampu membeli saham yang ditawarkan, pelabur itu boleh mendapat pinjaman daripada beberapa institusi kewangan yang menyediakan perkhidmatan kemudahan membeli saham.

Mekanisme pelaksanaan penswastan syarikat-syarikat milik Menteri Kewangan (Diperbadankan) adalah melalui pengapongan secara penerbitan awam, "private placement" dan "Management Buy-out".

Berkenaan dengan syarikat-syarikat tersebut yang telah dijual kepada pihak swasta, Kerajaan tidak lagi mengawasinya memandangkan bahawa segala kepentingan Kerajaan telah diperuntukkan kepada pihak swasta. Walau bagaimanapun, berkenaan dengan prestasi syarikat-syarikat Kerajaan yang telah diapongkan di BSKL yang mana Kerajaan masih lagi mempunyai kepentingan, pada keseluruhannya prestasi syarikat-syarikat itu adalah baik.

Mengikut maklumat yang ada, pembahagian ekuiti dalam syarikat-

syarikat tersebut ketika pengapongan adalah seperti berikut:

	<i>Bumiputera Perseorangan</i> (%)	<i>Agensi Syarikat Bumiputera</i> (%)	<i>Orang Asing</i> (%)	<i>Kerajaan</i> (%)
Malaysia Airline System (MAS)	4.45	10.74	3.74	70.00
Perbadanan Perkapalan Antan- bangsa Malaysia Berhad (MISC)	0.95	11.63	30.00	45.44
Edaran Otomobil Nasional Berhad (EON)	27.00	44.00	21.00	8.00
Syarikat Telekom Malaysia Berhad (STM)	6.90	5.40	0	82.00

Selepas saham syarikat-syarikat tersebut disenaraikan di BSKL, sehingga kini, kedudukan pegangan ekuiti oleh golongan-golongan seperti bumiputera perseorangan, agensi bumiputera, orang asing dan Kerajaan adalah turun dan naik mengikut keadaan pasaran.

BANK GUARANTEE KEPADA SYARIKAT BANK

11. Tuan Taimin bin Lumaing minta Menteri Kewangan menyatakan adakah pihak Kementerian bercadang supaya Syarikat-syarikat Bank yang terdapat di negara ini dapat membantu kaum bumiputera untuk mendapatkan Bank "Guarantee" tanpa cagaran.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Buat masa sekarang, Kerajaan tidak bercadang untuk mengarahkan institusi-institusi kewangan supaya menyediakan Kemudahan Jaminan Bank tanpa cagaran kepada kaum bumiputera atau pihak-pihak lain. Ini adalah kerana soal sama ada cagaran diperlukan atau tidak

dalam mendapatkan Kemudahan Jaminan Bank adalah merupakan "keputusan perdagangan", dengan izin, "commerical decision" yang akan ditentukan sendiri oleh sesebuah institusi kewangan dan Kerajaan tidak patut campur tangan dalam urusan tersebut,

PROJEK PERUMAHAN TERBENGKALAI

14. Tuan Haji Mohamad bin Sabu minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

- (a) bilangan dan peratus projek perumahan yang terbengkalai di seluruh negara mengikut negeri-negeri serta apakah punca kegagalan itu; dan
- (b) bilangan pembeli yang terlibat dan apakah pembelaan yang telah dibuat dan apakah pembelaan yang telah diberikan kepada mereka bagi mendapatkan rumah tanpa sebarang kerugian.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha:

- (a) Bilangan dan peratus projek perumahan yang terbengkalai di seluruh Malaysia Semenanjung adalah seperti berikut:

<i>Negeri</i>	<i>Bil. Projek Terbengkalai</i>	<i>Peratus</i>
Selangor	58	17.15
Johor	56	16.6
Perak	52	15.4
Pulau Pinang	33	9.8
Negeri Sembilan	28	8.3
Kelantan	21	6.2
Wilayah Persekutuan	20	5.9
Terengganu	20	5.9
Malaka	19	5.6
Pahang	14	4.1
Perlis	9	2.6
Kedah	8	2.3
Jumlah	338	100.00

Angka-angka tersebut tidak termasuk Sabah dan Sarawak kerana Akta Pemaju (Kawalan dan Pelesenan) Perumahan 1966 Pindaan 1988 hanya meliputi Malaysia Semenanjung sahaja.

Di antara punca kegagalan sesuatu projek itu adalah seperti berikut:

- (i) pemaju didapati tidak mempunyai pengalaman dari segi pengurusan dan meniadakan projek;
 - (ii) pemaju tidak mempunyai cukup kewangan untuk meneruskan projek;
 - (iii) pertelingkahan antara pemaju, tuan tanah dan kontraktor; dan
 - (iv) pemaju tidak membuat kajian kemungkinan (feasibility) yang tepat ke atas projeknya.
- (b) Bagi rumah berbagai jenis yang dikenalpasti telah terbengkalai sehingga 30.6.1990 ianya melibatkan seramai 44,252 orang pembeli.

Di antara pembelaan yang telah dibuat termasuklah:

- (i) mengadakan perbincangan/mesyuarat dengan semua pihak yang terlibat dengan projek perumahan terbengkalai seperti pemaju, pembeli, institusi kewangan dan agensi-agensi Kerajaan yang berkaitan dengan tujuan untuk memulihkan projek perumahan terbengkalai;
- (ii) mengadakan khidmat nasihat kepada pembeli-pembeli; dan
- (iii) mengadakan Tabung Pemulihan Usahawan dan Tabung Projek Perumahan Terbengkalai dengan peruntukan sebanyak \$300 juta.

**PERMIT PENERBITAN
AKHBAR/MAJALAH—BAYARAN**

17. Tuan Haji Nik Abdullah bin Haji Arshad minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) sejak bila Kerajaan mengenakan bayaran kepada setiap permit penerbitan kepada akhbar-akhbar dan majalah;
- (b) apakah yang mendorong Kerajaan mengenakan bayaran dan penerbitan sepertimana yang dikenakan bayaran;
- (c) sila perincikan bayaran itu;
- (d) berapakah perolehan tahunan yang didapati oleh Kerajaan sejak dasar itu dikuatkuasakan; dan
- (e) tidakkah Kerajaan bercadang untuk mengkajinya semula kerana mengenakan bayaran itu samalah dengan melesen penerbitan.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Dato' Megat Junid bin Megat Ayob):

- (a) Kerajaan mengenakan bayaran bagi setiap permit penerbitan akhbar dan majalah sejak berkuatkuasa Akta Mesin Cetak dan Penerbitan 1984 iaitu pada 1 September 1984.
- (b) Kerajaan mengenakan bayaran penerbitan dengan tujuan memastikan pemohon yang benar-benar minat dan berkemampuan mengeluarkan penerbitan-penerbitan.
- (c) Kadar bayaran adalah seperti berikut:

<i>Kekerapan</i>	<i>Bayaran (setahun)</i>
Harian	\$3,000
5 hingga 6 kali seminggu	\$2,000
2 hingga 4 kali seminggu	\$1,000
Mingguan	\$800

Kekerapan *Bayaran
(setahun)*

2 hingga 3 kali seminggu	\$500
Bulanan	\$400
Kurang dari 1 kali sebulan	\$300
Suratberita	\$ 50

- (d) Perolehan tahunan sejak dasar ini dikuatkuasakan ialah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Jumlah Perolehan</i>
1984	\$320,350.00
1985	\$420,300.00
1986	\$446,300.00
1987	\$360,050.00
1988	\$484,650.00
1989	\$491,896.60
1990	\$591,150.00

- (e) Kerajaan akan mengkaji perkara tersebut dari masa ke semasa.

**RANG UNDANG-UNDANG
DIBAWA KE DALAM
MESYUARAT**

**RANG UNDANG-UNDANG
SYARIKAT (PINDAAN)**

Bacaan Kali Yang Pertama

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Akta Syarikat 1965; dlbawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat ini.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERKHIDMATAN BOMBA (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbincangan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang". (6hb Pebruari, 1991).

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat dari Kepong, sila sambung.

3.36 ptg.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Semalam saya ada sebutkan keperluan untuk mengadakan bayaran pampasan yang seragam, standard pay-off scheme, dengan izin Tuan Yang di-Pertua, dan saya hendaklah minta Yang Berhormat Menteri untuk menjawab apakah skimnya yang telah digariskan untuk memenuhi keperluan Rang Undang-undang ini dan kriteria-kriteria yang ditetapkan bagi bayaran pampasan dan kebajikan? Apakah faktor-faktor yang dipertimbangkan sama ada faktor-faktor ini termasuk faktor jantina dan lam-lain.

Tuan Yang di-Pertua, adakah Kumpulan Wang ini akan digunakan untuk maksud pembayaran kebajikan yang lain selain daripada ahli dan pegawai anggota Bomba yang cedera, yang maut, ataupun keluarga-keluarganya? Adakah tabung ini akan digunakan untuk biasiswa misalnya. Kalau ada, apakah kriteria yang digunakan untuk biasiswa ini?

Tuan Yang di-Pertua, kami hendak mengetahui hal-hal seperti ini kerana kami takut akan berlakunya penyelewengan dan penyalahgunaan wang daripada Kumpulan Wang tersebut. Memang Yang Berhormat

Menteri mungkin akan memberi jaminan. WaJau bagaimanapun, jaminan ini hendaklah diikuti, disusuli, dengan kaedah-kaedah yang lebih ketat dan berkesan untuk mencegah daripada berlakunya penyelewengan dan penyalahgunaan Kumpulan Wang.

Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Kumpulan Wang ini dapat menampung keperluan memandangkan bilangan ahli dan pegawai Bomba akan ditambah kepada tahap 30,000 orang. Kerana dengan kian bertambah bilangan anggota dan pegawai Bomba dengan sedemikian keperlunya telah meningkat.

Tuan Yang di-Pertua, saya berharap Yang Berhormat dapai menerangkan bilangan ahli dan pegawai Bomba yang terkorban dan yang cedera serta cacai kerana tabung ini salah satu maksud yang ulamanya untuk memberi kebajikan kepada yang malang ini. Pada tahun 1988 misalnya ada 8 ahli Bomba yang terkorban dan 67 yang tercedera parah.

Ada juga setengah-setengahnya dihantar ke Jepun, saya diberitahu untuk pembedahan plastik. Mungkin sia-sia satu sebab yang mendorong pihak Kementerian supaya menubuhkan Kumpulan Wang seperti ini ialah kerana perbelanjaan yang begitu tinggi untuk menganjar ahli-ahli bomba ke Jepun.

Tuan Yang di-Pertua, adalah perlu bagi pihak Kementerian untuk mengkaji semula langkah-langkah pencegahan kerana ini lebih baik kalau kita cegah sebelum berlakunya kemalangan. Apakah cara-cara untuk mencegah daripada berlakunya kemalangan ke atas anggota-anggota Bomba kerana mereka memang sentiasa menghadapi bahaya. Adasatu kes dua tiga tahun yang lepas di mana ahli Bomba itu jatuh ke dalam minyak yang panas semasa menjalankan tugas.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam menjalankan tugas, memang mereka menghadapi bahaya gas, bahaya asap

yang beracun dan kimia-kimia yang bahaya. Kerana itulah kalau tidak ditimpa maut kadangkala dengan gas dan asap yang bcracun ini akan meninggalkan kesan yang buruk termasuk penyakit paru-paru yang tidak dapat diubati dengan senang. Sebab itulah kita perlu adakan cara-cara pencegahan yang berkesan untuk mengelakkan daripada berlakunya kemalangan seperti ini.

Satu lagi, Tuan Yang di-Pertua, dengan adanya kebajikan ini, memang kita berharap cara-cara mencegah kejadian kebakaran pun boleh dikaji semula dan diperbaiki. Kerana memang kita seluju, kita mengucapkan syabas kepada ahli-ahli Bomba yang dapat menyelamatkan banyak harta dan nyawa. Tiap-tiap tahun hampir \$1 bilion dapat diselamatkan kerana kerja ahli Bomba. Itu satu perkara yang baik, kita patut mengucapkan syabas. Kerugian yang ditanggung oleh mangsa kebakaran itu lebih daripada \$200 atau \$300 juta tiap-tiap tahun. Bolehkah Yang Berhormat Menteri menerangkan cara-cara untuk mengurangkan daripada berlakunya kemalangan akibat kebakaran ini selain slogan-slogan yang didapati di Balai-balai Bomba sekarang ada yang meminta orang ramai untuk membantu pihak Balai Bomba mencegah kebakaran. Saya ada diberitahu dalam seminar-seminar; itu yang baik—tetapi, selain seminar dan slogan ini apakah cara-cara yang berkesan yang diambil oleh pihak Kementerian untuk mencegah kebakaran. Dengan kebakaran ini apakah punca-puncanya.

Saya diberitahu pada tahun 1988 sehingga sekarang, sebab yang utamanya ialah arsonists, pembinas, pemusnah. Arsonists yang melakukannya, misalnya pada tahun 1988 lebih daripada 1,500 kes kebakaran kerana arsonists. Puntung rokok pun lebih 1,300 kes kebakaran. Begitu juga kerosakan akibat wayar elektrik hampir 1,000 kes tiap-tiap tahun. Inilah punca-puncanya.

Saya tidak tahulah sama ada punca-punca ini akan kurang. Apakah faktor-faktor yang lain yang akan menyebabkan kebakaran. Walau bagaimanapun saya berharap pihak Kementerian akan mengambil perhatian mengenai perkara ini.

Ada satu lagi, kalau kita hendak elakkan kemalangan daripada menimpa anggota-anggota dan pegawai-pegawai Bomba serta mangsa-mangsa kebakaran, kita perlu adakan perkhidmatan Bomba yang lebih profesional, lebih pakar untuk tujuan ini. Kerana dengan kemajuan negara, mcmang kita dapati tempat-tempat seperti pelantar minyak, gas, kilang-kilang petro-kimia, kilang-kilang dengan teknologi yang canggih; setahu saya pihak Bomba tidak mempunyai kepakaran untuk mencegah berlakunya kebakaran di pelantar minyak sekarang, kerana bidang ini memerlukan kepakaran dan profesional yang tinggi mutunya. Kerana kita ada banyak pelantar minyak sekarang ini dan juga pelantar gas di pesisir pantai (off-shore) Semenanjung dan juga Sabah dan Sarawak. Apakah langkah yang telah diambil oleh pihak Kementerian untuk menampung keperluan sejajar dengan kemajuan semasa ini. Kalau kita tidak mengambil langkah sekarang, memang kemalangan yang akan berlaku ke atas pihak anggota dan pegawai Bomba serta mangsa kebakaran orang ramai akan berlambak.

Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi saya akan menekankan keperluan bagi pihak Kementerian untuk memastikan bahawa kawalanseliaan ke atas Kumpulan Wang ini hendaklah diperketatkan. Dan juga kita hendak mengelakkan daripada berlakunya penipuan-penipuan kerana ada Kumpulan Wang seperti ini.

Pagi ini saya dapat satu panggilan telefon. Sekali ini dari bekas Polis untuk meminta derma kerana hendak membina satu bangunan baru di Ampang. Saya beritahu pihak tertentu: baiklah saya

siasat dulu sama ada rayuan ini benar atau tidak. Inilah mustahak bagi pihak Kementerian bagi memastikan tidak berlakunya penyelewengan-penyelewengan kerana kutipan wang untuk Kumpulan Wang seperti ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Jerai.

3.49pig.

Tuan Haji Ghazali bin Ahmad (Jerai): Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin membahaskan Rang Undang-undang Perkhidmatan Bomba (Pindaan), dan saya juga turut mengemukakan usaha Kerajaan dalam menubuhkan Kumpulan Wang Jabatan Perkhidmatan Bomba.

Pada umumnya memang kita tahu bahawa pasukan Bomba telahpun menjalankan perkhidmatan mereka yang baik kepada masyarakat bukan sahaja mencegah kebakaran tetapi juga dalam berbagai-bagai bidang yang lain seperti mengeluarkan orang-orang yang kemalangan kereta dan tersepit dan lagi juga bila ada kemasukan ular ke kawasan-kawasan rumah dan sebagainya. Ini kerap kali Bombalah yang selalu dipanggil.

Apa yang kita rasa bahawa perkhidmatan mereka ini kadangkala tidak dapat perhatian daripada Kerajaan dan masyarakat sendiri. Malahan jarang kita dengar orang-orang dalam perkhidmatan Bomba ini mendapat bintang-bintang pada hari-hari keputeraan Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong ataupun Raja-Raja. Sepatutnya mereka ini diberi penghormatan bukan sahaja kata-kata penghargaan tetapi juga penghormatan dengan kurniaan bintang-bintang atau pingat-pingat dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, minta bercakap berkenaan dengan Kumpulan Wang.

Tuan Haji Ghazali bin Ahmad: Dan Kumpulan Wang ini memanglah baik dan sepatutnya, Tuan Yang di-Pertua, ada lebih dulu lagi. Apa yang saya harapkan bahawa Kumpulan Wang ini juga dapat membantu kepada perkhidmatan Bomba sukarela. Kerana Pasukan Bomba Sukarela ini datangnya dari kawasan-kawasan yang jauh dari bandar-bandar besar yang mereka juga perlukan sumbangan, bukan sahaja daripada orang ramai tetapi juga dari Kerajaan.

Dengan adanya penubuhan Kumpulan Wang ini, mereka yang terlibat di dalam usaha mencegah kebakaran dan sebagainya atau berlaku kemalangan, patutlah juga mereka mendapat sumbangan daripada Kumpulan Wang yang disebutkan ini.

Perkhidmatan Bomba Sukarela memang terutama di Kedah memang banyak tempat di pekan-pekan kecil juga telah wujud tetapi malangnya untuk mengadakan sebuah pasukan bagi Bomba Sukarela terpaksa membelanjakan kira-kira 530,000 untuk membelt jentera, alai-alat pemadam api. Inipun amat sukar pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan untuk menyumbangkan bantuan kepada mereka.

Oleh yang demikian, hal ini juga harus diberi perhatian oleh Kementerian berkenaan supaya khidmat sukarela yang disumbangkan oleh masyarakat dalam menjalankan kegiatan bomba ini patut jugalah Kerajaan atau Kementerian memberikan sumbangan seumpama alat-alat pemadam api dan sebagainya.

Kita dapati bahawa di sekolah-sekolah selalunya ada Police Cadet, Tentera dan sebagainya, tetapi patut di sekolah-sekolah menengah yang berasrama penuh atau pusat-pusat pengajian tinggi, patut mewujudkan satu unit bomba sukarela.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, bercakaplah berkenaan

dengan Kumpulan Wang, perkara dasarnya ialah berkenaan dengan menubuhkan satu Kumpulan Wang....

Tuan Haji Ghazali bin Ahmad:

Tuan Yang di-Pertua, yang ini pun ada sedikit kait-mengait dengan tabung....

Tuan Yang di-Pertua :Kalau berkait tak mengapalah, tetapi nampaknya bukan berkait perkara itu.

Tuan Haji Ghazali bin Ahmad:

Tuan Yang di-Pertua, kita nampak bahawa Kumpulan Wang ini memang diawasi oleh beberapa orang yang tertentu di dalam Rang Undang-undang ini. Saya rasa patut lebih ramai lagi badan-badan yang berkenaan menduduki di dalam Jawatankuasa ini supaya lebih kemas dan teratur dan supaya kita harapkan wang ini benar-benar dipergunakan untuk kebajikan dan kepentingan anggota-anggota bomba dan juga Bomba Sukarela.

Sckarang sebagaimana kita tahu bahawa Bomba Sukarela memang amat susah untuk mendapatkan bantuan wang daripada masyarakat. Jadi, dengan adanya Kumpulan Wang ini dapatlah diagihkan sedikit untuk mereka agar bertambah baiklah kegiatan perkhidmatan Bomba Sukarela yang wujud selama ini.

Tuan Yang di-Pertua, itulah sahaja sepetah ucapan saya dan saya menyokong Rang Undang-undang ini dilaksanakan. Sekian.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Bayan Baru, minta jangan ulang-ulang apa Ahli Yang Berhormat yang lain sebutkan.

3.53 ptg.

Tuan Ahmad bin Nor (Bayan Baru): Tuan Yang di-Pertua, saya tidaklah berhajat untuk bercakap panjang. Jadi, menyentuh tentang Pasal 4, seksyen 48 berhubung dengan

Jawatankuasa Kumpulan Wang Jabatan Perkhidmatan Bomba. Saya percaya tujuan pindaan kepada Rang Undang-undang ini adalah untuk memberi suatu dorongan ataupun semangat bagi anggota bomba berkerja di dalam perkhidmatan bomba sama ada ia dah segi kebajikan mahupun untuk meningkatkan mutu perkhidmatan anggota bomba. Tetapi di dalam Pasal ini tidak menyentuh secara yang tepat sama ada Kumpulan Wang ini adalah semata-mata untuk kebajikan anggota-anggota bomba ataupun ia juganya boleh digunakan bagi melaksanakan lain-lain aktiviti di bawah Perkhidmatan Bomba.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Kepong sudah sebutkan point itu tadi.

Tuan Ahmad bin Nor:Saya hendak pergi kepada perkara lain, hanya sedikit saya sebut. Jadi, bererti kita masih lagi ragu tentang peranan, tanggungjawab Tabung ini dan di samping itu kita juga telah mendengar berbagai pandangan daripada Ahli-ahli Dewan yang mulia ini tadi tentang selain daripada kejayaan Perkhidmatan Bomba, kita juga mendengar tentang berbagai kelemahan-kelemahan yang terdapat di dalam Perkhidmatan Bomba sendiri.

Jadi, dengan ringkasnya. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan supaya sebuah Jawatankuasa Khas ditubuhkan, bukan hanya untuk meneliti tentang peranan dan tanggungjawab Tabung ini, tetapi Jawatankuasa Khas ini terdiri daripada orang-orang yang berpengalaman yang ada kaitan dengan Perkhidmatan Bomba untuk mengkaji secara keseluruhannya apakah keperluan-keperluan Perkhidmatan Bomba daripada segi skim perkhidmatan, daripada segi latihan, keperluan alat-alat melawan kebakaran termasuk apakah perlu dimainkan oleh Tabung Kumpulan Wang ini.

Jadi, kalau kita hendak bincangkan di sini memang tidak cukup masa dan

masing-masing mempunyai berbagai pandangan dan saya rasa kalau kita boleh tubuhkan sebuah Jawatankuasa Khas itu, maka Jawatankuasa itu akan dapat meneliti dengan secara terperinci dan membuat cadangan-cadangan, mungkin yang lebih bernas daripada apa yang dicadangkan di sini. Dan saya meminta sesuatu daripada pihak Kementerian agar setiap Jawatankuasa Khas yang ditubuhkan itu termasuk Jawatan-kuasa Kumpulan Wang Jabatan Perkhidmatan Bomba ini hendaklah juga dianggotai oleh pihak-pihak pekerja. Di sini tidak disebutkan langsung daripada senarai (a) hingga (c), tidak disebutkan tentang pekerja-pekerja yang terlibat. Sebab apa juga yang diberi, apa juga yang ditetapkan adalah melibatkan, terutamanya yang banyak sekali iaitu anggota bomba peringkat bawah. Maka kita perlu mempunyai wakil daripada pihak pekerja untuk menganggotai Jawatankuasa Kumpulan Wang ini dan termasuk Jawatankuasa Khas yang saya cadangkan tadi supaya dapat mereka bersama-sama membincang secara menyeluruh tentang kedudukan Perkhidmatan Bomba dan membuat syor-syor yang boleh dipenimbangkan oleh pihak Kerajaan. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Mas Gading, 3.57ptg.

Dr Patau Rubis (Mas Gading): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong cadangan Akta Perkhidmatan Bomba (Pindaan) 1990 dibacakan kali yang kedua.

Dengan ini juga saya ingin bertanya satu-dua soalan kepada Kementerian berkenaan. Pertama, bahawa kita tahu dari Fasal 3 ini menyatakan "semua jumlah wang yang disumbangkan oleh Kerajaan", Nampaknya, Jawatankuasa Kumpulan Wang Jabatan Perkhidmatan Bomba ini bidangkuasanya untuk mengawal Kumpulan Wang yang diletakkan di Pasal 3 ini. Tetapi saya ingin bertanya, adakah kemungkinan pada masa hadapan Jawatankuasa ini

ingin mencari sumbangan daripada orang awam, termasuk Ahli-ahli Yang Berhormat. Jika ini boleh berlaku adakah sumbangan berkenaan dikecualikan daripada cukai pendapatan seseorang yang berderma itu. Kerana apa yang kita tahu mengikut pindaan dalam Pasal 4 ini untuk menubuhkan sebuah Jawatankuasa yang boleh mengawal satu Kumpulan Wang yang nampaknya di sini dari sumber Kerajaan sahaja. Tetapi ada kemungkinan perlunya Jawatankuasa Kumpulan Wang ini menambah wang dengan meminta sumbangan dari pihak awam atau Ahli-ahli Yang Berhormat. Bagaimanakah kita boleh memberi jaminan bahawa jikalau ahli-ahli bomba ini meminta sumbangan dari orang awam dan orang awam tidak mahu memberi, kemungkinan nanti dari segi perkhidmatan yang diberikan oleh pihak jabatan dan perkhidmatan ini tidak begitu sesuai kerana anggota berkenaan itu tidak berasa puas hati juga kerana rakyat amnya tidak menyokong dari segi memberikan wang untuk kebajikan anggota-anggota tertentu.

Inilah sahaja point atau perkara yang saya ingin menyentuh tentang pindaan ini.

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Menteri diminta menjawab.

4.00 ptg.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Dr Ting Chew Peh): Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan sebanyak-banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang yang baru saya bentangkan semalam dan juga semasa Ahli-ahli Yang Berhormat membahaskan Akta Prosedur Kewangan, 1957 pada 4hb Pebruari. Terima kasih juga kerana semua Ahli-ahli Yang

Berhormat menyokong Rang Undang-undang ini. Sokongan Ahli-ahli Yang Berhormat adalah satu tanda penghargaan terhadap jasa dan perkhidmatan ahli-ahli Bomba.

Tuan Yang di-Pertua, saya minta izin untuk menjawab semua masalah yang dibangkitkan dengan sekali gus.

Ahli Yang Berhormat dari Kepong membangkitkan soal sasaran amaun ataupun jumlah Kumpulan Wang Kebajikan Perkhidmatan Bomba itu. Pada mulanya Kementerian mempunyai sasaran sebanyak \$5 juta bagi Kumpulan Wang Kebajikan Jabatan Perkhidmatan Bomba dan Kumpulan Wang ini dikehendaki diisi dari masa ke semasa apabila dia telah digunakan.

Berhubung dengan masalah ataupun cara pembayaran Kumpulan Wang ini, seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, Batang Lepar, Bayan Baru dan Shah Alam, garis panduan telah disediakan oleh Jabatan Bomba tetapi garis panduan ini perlu dihalusi dari segi undang-undang. Di dalam garis panduan itu akan dinyatakan amaun yang perlu diberikan kepada pewaris si mati atau orang yang cedera mengikut jenis kecederaan yang dialaminya.

Peraturan juga akan diadakan oleh Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan terhadap pinjaman oleh balu-balu anggota Bomba yang meninggal atau Skim Pinjaman oleh pegawai-pegawai yang hendak melanjutkan pelajaran dan wang ini adalah ditadbirkan oleh satu Jawalankuasa Khas yang dilantik oleh Menteri berdasarkan kepada garis panduan dan juga peraturan-peraturan yang telah ditetapkan.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan bilangan balai dan juga alat-alat kelengkapan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, Bandau dan juga Parit Sulong, sukacita

saya nyalakan di sini, pada peringkat ini kita mempunyai sebanyak 152 Balai Bomba di seluruh negara dan sebanyak 534 buah kereta bomba yang berbagai jenis. Balai Bomba yang sedia ada masih tidak cukup pada pandangan kami dan oleh sebab itu lebih banyak lagi Balai Bomba dijangka akan diwujudkan dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam. Disamping itu Kerajaan juga menggalakkan penubuhan lebih banyak lagi pasukan-pasukan Bomba Sukarela bagi kawasan-kawasan yang terpencil dan juga jauh dari Balai Bomba.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin mengambil kesempatan ini untuk menyatakan di sini beberapa langkah yang telah dan sedang diambil untuk meningkatkan Perkhidmatan Bomba. Langkah yang pertama ialah mewujudkan lebih banyak Balai Bomba di kawasan-kawasan yang lebih strategik dan dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelima kita telah melaksanakan pcmbinaan 13 buah Balai Bomba baru dan adalah dijangka lebih banyak Balai Bomba lagi akan dapat dibina dalam Rancangan Malaysia Keenam.

Kedua, membeli lebih banyak kelengkapan kebomba. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelima kita membeli sebanyak 25 unit kereta bomba yang menelan belanja kira-kira \$8 juta. Kita juga telah membelanjakan kira-kira satu setengah juta ringgit untuk membeli peralatan telekomunikasi dan kita juga menambahkan bilangan anggota-anggota bomba. Bilangan anggota-anggota bomba akan sentiasa ditambah apabila wujudnya Balai-balai Bomba yang baru,

Selain daripada itu Jabatan Perkhidmatan Bomba juga mengadakan lebih banyak latihan dalam perkhidmatan. Pada masa ini Jabatan Bomba mempunyai satu pusat latihan iaitu di Kuala Kubu Bharu dan 5 pusat latihan regional di Shah Alam, Pulau Pinang, Ipoh, Kota Kinabalu dan Kuching. Disamping itu pada masa ini Kerajaan

juga sedang mengkaji untuk menyediakan satu kaedah yang paling berkesan bagi orang ramai menghubungi Jabatan Bomba apabila berlaku kecemasan.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan soal kenaikan pangkat dan masa bekerja, seperti yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, sukacita saya nyatakan di sini peluang kenaikan pangkat sebenarnya berdasarkan kepada kekosongan dan pada masa ini urusan kenaikan pangkat dilaksanakan dengan sewajarnya dan sesiapa yang mempunyai kebolehan serla menunjukkan prestasi yang baik diberi peluang untuk naik pangkat. Kementerian sedang mencuba untuk meluaskan lagi skop tugas Jabatan Bomba -sejajar dengan kehendak-kehendak Akta Bomba. Masa bekerja sedang dikaji oleh Jabatan Perkhidmatan Awam bersama-sama dengan Kemencirian. Pada dasarnya Jabatan Perkhidmatan Awam dan Kementerian telah bersetuju untuk mengurangkan waktu bekerja dari 24 jam kepada 12 jam bagi semua Balai Bomba. Pada masa ini Balai-balai Bomba yang besar sudahpun menjalankan tugas 12 jam. Bagi mereka yang bertugas dengan giliran 24 jam mereka dibayar elaun gantian tetap dengan kadar \$60.00 hingga \$80.00 sebulan mengikut pangkat.

Berhubung dengan pegawai dan ahli bomba wanita seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, pada masa ini Jabatan Bomba mempunyai seramai 11 orang pegawai dan 52 orang anggota Bomba wanita. Ini termasuk pengambilan terbaru seramai 40 orang yang baru tamat latihan pada bulan Januari lepas. Bilangan mereka akan ditambah dari masa ke semasa bila diperlukan. Jabatan Perkhidmatan Bomba tidak mengamalkan diskriminasi jantina dalam pengambilan anggotanya.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan masalah kakitangan yang profesional, Jabatan Perkhidmatan Bomba sendiri adalah perkhidmatan

yang boleh dikatakan profesional yang memerlukan pengetahuan dan kemahiran. Kebelakangan ini Jabatan Perkhidmatan Bomba telahpun mengambil pegawai-pegawai yang berkelulusan dalam bidang arkitek, kejuruteraan, sains dan sebagainya. Mereka ini telah dilatih untuk melengkapkan diri dengan pengetahuan-pengetahuan kebombaanan dan usaha untuk menambahkan kakitangan yang mempunyai kelulusan profesional dengan tugas-tugas Jabatan Bomba dilakukan dari masa ke semasa.

Berhubung dengan pengambilan-alih Perkhidmatan Bomba seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupa dan Kepong, saya ingin memaklumkan di sini bahawa semua Perkhidmatan Bomba pada peringkat negeri telahpun diambil-alih oleh Kerajaan Pusat iaitu bagi negeri-negeri di Semenanjung pengambilan itu telah selesai pada tahun 1976. Bagi Majlis Perbandaran Kuala Lumpur, Melaka Tengah dan Pulau Pinang, tindakan telah diambil pada tahun 1977 dan bagi Sabah dan Sarawak pengambilalihan itu telah dibuat pada tahun 1981.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan masalah penyelewengan seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, sekiranya sesiapa juga yang mendapat maklumat mengenai penyalahgunaan ataupun mengenai penyelewengan ini, silalah melaporkan perkara ini kepada pihak Polis ataupun agensi-agensi yang berkaitan. Bagi pihak Jabatan Bomba, kita sentiasa memberi perhatian kepada perkara ini dan sekiranya terbukti adanya penyelewengan dilakukan oleh mana-mana pegawai, tindakan tatatertib akan diambil. Setiap langkah akan diambil untuk mengelakkan penyalahgunaan wang ataupun penipuan.

Tuan Yang di-Pertua, masalah kemalangan seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir

Mas dan juga Kepong, semenjak tahun 1984 hingga 1990 sejumlah 83 anggota Bomba lelah cedera semasa menjalankan tugas dan seramai 6 anggota Bomba telah meninggal dunia. Di samping itu, ramai juga anggota yang mempunyai penyakit-penyakit sampingan seperti barah, lemah jantung dan lain-lain lagi.

Tuan Yang di-Pertua, masalah kekurangan minat seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas, ingin saya menyatakan di sini kekurangan minat untuk menyertai Perkhidmatan ini sebenarnya tidak timbul. Ini terbukti apabila kekosongan jawatan diiklankan untuk mengisi sebanyak 200 kekosongan pada tahun 1990, didapati seramai lebih 50,000 calon telah membuat permohonan.

Tuan Yang di-Pertua. . . .

Tuan Haji Ibrahim bin Ali:
(Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Nanti sekejap, Pasir Mas bangun.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri, ada disebutkan tadi 83 setakat ini mengalami kecederaan dan 6 meninggal dunia, Saya ingin tahu apakah bentuk bantuan yang telah diberi pertolongan kepada keluarga mangsa-mangsa ini terutamanya kepada 6 yang sudah meninggal dunia? Apakah sumbangan yang telah dibuat, pertolongan yang telah diberi dan juga bagi mereka yang cedera yang disebut seramai 83 orang itu?

Dr Ting Chew Peh: Tuan Yang di-Pertua, bantuan untuk orang yang meninggal itu sebenarnya ada faedah pencen diberikan mengikut sktim perkhidmatan mereka dan untuk yang cedera itu, ada setengah-setengah di kalangan mereka yang ada membeli insuran dan mereka mendapat faedah daripada insuran itu.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali:
(Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Ya, Pasir Mas lagi.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya telah bangkitkan dalam ucapan, apakah sikap pihak Kementerian sebab saya telah membuat cadangan supaya anggota-anggota Bomba yang menerima kemalangan seperti berlaku kematian seperti anggota Tentera atau Polis bahawa mereka ini diberi ganjaran seperti yang diberikan kepada Polis ataupun Tentera yang terbunuh dalam tugas masing-masing. Apakah sikap dan reaksi dan sanggupkah Kerajaan menimbangkan cadangan seumpama ini?

Dr Ting Chew Peh: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya Kementerian ini sedar akan jasa dan juga sumbangannya yang diberikan oleh ahli-ahli Bomba dan itulah sebabnya salah satu langkah untuk menghargai jasa mereka ialah untuk menubuhkan Tabung ini dan inilah satu cara sebenarnya untuk membantu mereka yang mengalami apa-apa kemalangan semasa menjalankan tugas.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan Bomba Sukarela seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap dan juga oleh Ahli Yang Berhormat dari Jerai, tentang Kumpulan Wang Amanah Jabatan Bomba ini kalau mengikut peraturan yang sedia ada, tidak dapat disalurkan untuk ahli-ahli Bomba Sukarela. Namun demikian, Kerajaan akan mengkaji saluran lain yang boleh digunakan untuk membantu anggota-anggota Pasukan Bomba Sukarela sekiranya mereka mengalami sesuatu kemalangan semasa menjalankan tugas mereka. Konsep Bomba Sukarela ini ialah untuk membantu dan mengawal kebakaran di tempat mereka sendiri dan undang-undang tidak membenarkan penyaluran wang Tabung kepada Bomba Sukarela dan mengikut rekod Jabatan Bomba,

tidak ada anggota Bomba Sukarela yang meninggal ataupun cedera semasa melawan kebakaran.

Tuan Yang di-Pertua, soal latihan seperli yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupa, Kementerian Perumahan; dan Kerajaan Tempatan sebenarnya sedang berusaha untuk mempertingkatkan lagi latihan kepada ahli-ahli Bomba. Dalam tahun 1990, seorang pakar dari luar negeri telahpun dipanggil untuk mempertingkatkan latihan ini dan laporannya sedang dikaji. Selain daripada itu, Kementerian sedang berusaha untuk mendapatkan tempat-tempat latihan di luar negeri seperti di England, Jepun ataupun di Amerika untuk memberi latihan kepada anggota-anggota Bomba kita.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap telah membangkitkan masalah perkhidmatan doktor ataupun menubuhkan unit paramedik. Pada peringkat ini, Kementerian belum bercadang untuk mengadakan perkhidmatan doktor sehingga satu ketika apabila dititkiran sesuai. Berkenaan dengan perkhidmatan doktor di dalam operasi melawan kebakaran, pada masa ini Jabatan Bomba memang ada mendapat kerjasama daripada pihak hospital.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru dan juga saya rasa dari Kepong membangkitkan insurans bagi anggota-anggota Bomba. Skim Insuran Berkelompok memang sudah lama dilaksanakan tetapi pembayarannya ialah atas perbelanjaan kakitangan-kakitangan yang ingin menyertai skim itu dan caruman daripada pihak Kerajaan untuk Insuran Berkelompok ini belum wujud lagi.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Tebrau mencadangkan supaya Bomba Pelabuhan dan Bomba Penerbangan Awam disatukan ke dalam Perkhidmatan Bomba Malaysia.

Sebenarnya Perkhidmatan Bomba di bawah Pelabuhan dan juga Penerbangan Awam itu merupakan satu skema perkhidmatan yang berlainan. Walau bagaimanapun, cadangan ini memang baik dan sebenarnya perbincangan ke arah penyatuan itu iaitu antara pihak-pihak terbabit masih berjalan dan ianya mengambil masa kerana banyak masalah teknik yang memerlukan kajian teliti.

Berhubung dengan Balai Bomba di kawasan Pasir Gudang yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Tebrau, ingin saya menyatakan di sini bahawa sebuah Balai Bomba baru telahpun diwujudkan di kawasan Pasir Gudang dan mula beroperasi pada 1 Ogos 1990. Dengan adanya Balai ini, keberkesanan pencegahan dan pengawalan kebakaran di kawasan berkenaan menjadi lebih baik lagi.

Ahli Yang Berhormat dari Parit Sulong mencadangkan supaya pemaju perumahan mengadakan kemudahan Balai Bomba di projek-projek perumahan yang besar, ini merupakan satu cadangan yang baik dan Kerajaan akan mengkaji perkara ini dengan lebih teliti lagi.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap membangkitkan kadar sumbangan oleh pihak Kerajaan. Ini telahpun dinyatakan semalam bahawa sebagai satu permulaan, Kerajaan memperuntukkan sebanyak \$500,000 untuk tujuan tabung ini. Satu lagi masalah yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap iaitu bagaimana sambutan orang ramai terhadap Kumpulanwang ini. Setakat ini sambutan orang ramai tidak begitu baik walaupun publisiti yang meluas telahpun diberikan secara rasmi dan selepas pelancaran dilakukan oleh Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan yang lepas. Usaha kutipan akan digiatkan semula selepas pindaan Akta ini diluluskan.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan penubuhan Pasukan Bomba Sukarela seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap dan juga Jerai, Kerajaan tidak dapat mengadakan Balai Bomba di semua kawasan terutamanya di kawasan-kawasan yang lerencil. Maka dengan itu Kerajaan amat menggalakkan penubuhan Pasukan Bomba Sukarela di kawasan-kawasan yang lebih jauh dan terencil. Di samping itu, Kerajaan juga melalui Jabatan Bomba bersedia memberi latihan-tatihan yang wajar untuk Pasukan Bomba Sukarela. Kerajaan juga telah menyumbangkan peralatan-peralatan bagi Pasukan-Pasukan Bomba Sukarela yang menunjukkan kesungguhan seperti mengadakan latihan ataupun aktiviti-aktiviti yang tertentu di kawasan-kawasan yang mempunyai risiko yang tinggi ataupun yang tidak mampu membeli peralatan. Ahli-ahli Yang Berhormat boleh memainkan peranan yang penting bagi kawasan Parlimen masing-masing dengan menggalakkan penubuhan Pasukan Bomba Sukarela ini dan memberikan bantuan dalam apa bentuk pun.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap juga membangkitkan soal Bomba Sukarela itu sebagai alat perpaduan. Saya rasa ini satu cadangan yang baik kerana di samping memadamkan kebakaran dan menjalani latihan, banyak aktiviti-aktiviti sosial yang lain boleh dilaksanakan oleh Pasukan Bomba Sukarela ini.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan amaun yang telah dikutip dari orang ramai dan pihak swasta seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, sehingga hari ini amaun yang dikutip dari sumber-sumber bukan Kerajaan ialah sebanyak \$167,184. Berhubung dengan masalah untuk mengawal tabung ini yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong, Kerajaan percaya satu

Jawatankuasa yang terdiri daripada Ketua Pengarah Bomba sebagai Pengerusi dan juga empat orang ahli yang dilantik oleh Menteri sudah mencukupi untuk mentadbirkan Kumpulanwang ini. Satu peraturan di bawah seksyen 62 (1) (o) telahpun digubal bagi menggariskan peraturan-peraturan dan pentadbiran Kumpulanwang ini. Di dalam peraturan inilah hal-hal berhubung dengan audit akan diperjelaskan. Mengenai cadangan bahawa Kerajaan melantik pegawai audit sebagai salah seorang ahli Jawatankuasa ini, itu sebenarnya memang ada dalam pertimbangan Kementerian. Saya amat gembira kerana pihak DAP sependapat dengan pihak Kerajaan dalam hal ini.

Berhubung dengan penyelewengan kutipan derma itu, seperti saya katakan tadi, pihak Kerajaan akan mengambil langkah-langkah yang sesuai untuk mengelakkan masalah ini. Untuk mengawal berlakunya penyelewengan dalam menjalankan kutipan derma ini, Kerajaan sudahpun menetapkan beberapa langkah seperti berikut:

- (1) Kutipan itu hanya dilakukan oleh Pegawai Kanan Bomba yang beruniform lengkap iaitu membawa bersama kad pengenalan khas dan surat rayuan yang ditandatangani oleh Menteri.
- (2) Di samping itu, setiap pegawai dihadkan kepada kawasan dan dalam tempoh masa yang tertentu sahaja.
- (3) Orang ramai diberitahu supaya memberi sumbangan dalam bentuk cek berpalang atas nama "Kumpulanwang Kebajikan Jabatan Perkhidmatan Bomba" ataupun kepada Akaun No. 84002.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Kepong juga membangkitkan soal bayaran pampasan seragam dan bertanya apakah kriteria

ditetapkan bagi membayar pampasan dan apakah faktor-faktor yang akan diberi pertimbangan dan sebagainya.

Ingin saya menjelaskan di sini, peraturan-peraturan terperinci berhubung dengan pembayaran pampasan seragam itu masih dalam pertimbangan Kementerian ini, belum lagi selesai dan hanya dapat dilakukan selepas pindaan Akta ini diluluskan. Soal sama ada tabung ini boleh digunakan untuk maksud yang lain seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru dan Kpong, saya kira soal ini sudahpun dijelaskan dalam Akta Perkhidmatan Bomba Malaysia (Undang-undang Malaysia, Akta 341) tentang apakah tujuan tabung ini ditubuhkan.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan cara-cara untuk mengelakkan kemalangan ataupun kecederaan ahli-ahli Bomba, Jabatan Perkhidmatan Bomba ada mengadakan berbagai bentuk latihan untuk ahli-ahli Bomba itu dan juga memberikan pelajaran kepada mereka tentang cara-cara untuk mengelakkan sesuatu kemalangan dan di samping itu cara-cara untuk mencegah kebakaran. Saya ingin menegaskan di sini bahawa salah satu aspek yang penting dalam hal kebakaran itu ialah pencegahan dan satu cara yang agak berkesan ialah untuk mengadakan pendidikan awam supaya menyedarkan orang ramai tentang betapa pentingnya untuk mengelakkan kebakaran dan juga betapa bahayanya kebakaran itu.

Tuan Yang di-Pertua, saya kira itulah sahaja yang sempat saya buat ulasan ataupun jawapan. Akhir sekali ingin saya menyatakan di sini bahawa Jabatan Perkhidmatan Bomba tidak menafikan masih adanya kelemahan-kelemahan dan apa yang penting bagi kita ialah.. .

Tuan Ahmad bin Nor: (Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Bayan Baru bangun.

Tuan Ahmad bin Nor: Tuan Yang di-Pertua, saya cuma hendak minta sedikit penjelasan. Adakah pihak Kementerian sanggup untuk menimbang supaya Jawatankuasa ini juga dianggotai oleh pihak pekerja?

Dr Ting Chew Peh: Tuan Yang di-Pertua, mengikut pindaan ke atas Akta ini, Jawatankuasa itu sebenarnya terdiri daripada seorang Pengerusi iaitu Ketua Pengarah, dua orang Pegawai Bomba dan juga dua orang Pegawai Awam. Pegawai Awam itu saya tidak pasti apakah termasuk pekerja itu? Bukankah Pegawai Awam itu juga dianggap sebagai pekerja?

Tuan Ahmad bin Nor: Jika maksud pekerja di dalam perkhidmatan itu Pegawai Awam, luas, mungkin daripada perkhidmatan lain, kakitangan dalam Perkhidmatan Bomba.

Dr Ting Chew Peh: Pegawai Awam itu tidak semestinya Pegawai Bomba, Tuan Yang di-Pertua. Dia boleh terdiri daripada mana-mana pegawai Kerajaan.

Tuan Ahmad bin Nor: Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan supaya anggota dalam Jawatankuasa Kumpulan Wang ini juga diambil daripada pekerja dalam Perkhidmatan Bomba, bukan kakitangan luar, kakitangan dalam Perkhidmatan Bomba, sebab ini berkaitan dengan kebajikan mereka.

Dr Ting Chew Peh: Tuan Yang di-Pertua, setakat ini Jabatan Perkhidmatan Bomba belum lagi memberikan pertimbangan ke atas perkara itu.

Dr Tan Seng Giaw: (Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Ya, Kepong.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, penjelasan. Saya telahpun bangkitkan peri pentingnya untuk mengadakan mungkin satu ataupun dua anggota Jawatankuasa tersebut yang

berpengalaman untuk mengendalikan tabung dan akaun. Kalau setakat kita adakan Pegawai Awam yang tidak mengetahui apa yang disebutkan sebagai tabung dan akaun itu, jadi ini tidak akan memberi makna, tidak akan mengadakan kawalselia yang ketat.

Dr Ting Chew Peh: Tuan Yang di-Pertua, saya telahpun menjawab soalan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kepong itu, saya mengatakan bahawa untuk melaniik seorang juruaudit sebagai salah seorang daripada Ahli Jawatankuasa itu memang sudah dalam pertimbangan Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, seperti saya katakan tadi, akhir sekali kita tidak menatkan bahawa masih ada kelemahan di Jabatan Perkhidmatan Bomba, tetapi apa yang penting ialah Jabatan ini sentiasa berusaha untuk memberi perkhidmatan yang bermutu dan dalam pada itu, orang ramai, saya percaya, boleh juga membantu ke arah pencapaian matlamat kita dengan memberikan kerjasama kepada ahli-ahli Bomba. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Jawatankuasa)

Pasal 1 hingga 5 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG (MEMPERBADANKAN)

MAJLIS DAYA PENGELUARAN NEGARA (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

4.38 ptg.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri (Tuan Chua Jui Meng): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan supaya suatu Rang Undang-undang untuk meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966 dibacakan pada kali yang kedua,

Tuan Yang di-Pertua, tujuan Kerajaan mencadangkan beberapa pindaan kepada Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966 ini adalah untuk mengemaskini dan mengadakan garis panduan yang lebih jelas terhadap pcranan, fungsi dan skop institusi produktiviti ini selaras dengan kehendak semasa dan masa depan. Lain-lain pindaan yang dicadang merupakan pindaan kecil yang merupakan penyelarasan, pembetulan dan penye-ragaman.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengambil peluang ini untuk menghuraikan ciri-ciri utama Rang Undang-undang yang dibentangkan ini.

Pertukaran nama daripada Majlis Daya Pengeluaran Negara kepada Perbadanan Produktiviti Negara bertujuan untuk mewujudkan hanya sebuah entiti yang sah dari segi undang-undang bagi menggantikan dua entiti semasa iaitu Majlis Daya Pengeluaran Negara dan Pusat Daya Pengeluaran Negara. Pindaan kepada seksyen 2 ini akan mengelakkan kekeliruan yang kerap berlaku masakini.

Pindaan kepada Seksyen 5(1) memberi kuasa kepada Perbadanan melantik sebuah Lembaga Pengurusan daripada kalangan pegawai-pegawainya untuk mengurus dan mentadbir hal ehwal seharian Perbadanan. Dengan yang demikian, Perbadanan akan lebih menumpukan perhatian terhadap isu-isu dasar dan Lembaga Pengurusan bertanggungjawab di dalam melaksanakannya.

Kuasa untuk mengambil dan mengenakan tindakan tatatertib di dalam Akta semasa adalah kurang jelas dan boleh dipertikaikan. Oleh hal yang demikian, pindaan kepada Seksyen 5 (2) memberi kuasa kepada Perbadanan untuk membuat peraturan dan mengambil tindakan tatatertib dan disiplin terhadap pegawai dan kakitangannya.

Di samping itu, pengwujudan Seksyen 5A dan 5B memberi kuasa kepada Perbadanan untuk menubuhkan Jawatankuasa Tatatertib dan Jawatankuasa-jawatankuasa lain yang diperlukan bagi maksud membantunya di dalam menjalankan tugas dan fungsinya.

Tuan Yang di-Pertua, pindaan kepada seksyen 7 bertujuan untuk menjelaskan fungsi dan skop Perbadanan sebagai sebuah institusi produktiviti bagi maksud:

- (a) menerajui aktiviti-aktiviti galakan dan penghebahan maklumat dan isu berkenaan produktiviti dan kualiti.
- (b) meningkatkan pembangunan tenaga manusia di peringkat penyeliaan dan pengurusan.
- (c) menghasilkan pakar dan kepakaran tempatan di bidang produktiviti, kualiti, pengurusan dan keusahawanan.
- (d) memberi pengiktirafan kepada program-program latihan di bidang produktiviti, kualiti,

pengurusan dan keusahawanan yang dikendalikan oleh pihak swasta untuk awam.

- (e) mengadakan program latihan, penyelidikan dan khidmat perundingan di bidang produktiviti, kualiti, pengurusan dan keusahawanan.
- (f) mengesyorkan kepada Menteri penyelesaian masalah produktiviti dan kualiti yang dialami oleh sektor perdagangan dan industri.

Tuan Yang di-Pertua, peningkatan produktiviti dan kualiti dalam negara adalah menjadi tanggungjawab semua lapisan masyarakat, bukan sahaja pihak Kerajaan, malahan sektor swasta, pengurusan dan pekerja. Oleh hal yang demikian, lebih ramai penglibatan golongan-golongan tertentu di dalam merancang, membentuk dan mengendalikan program dan aktiviti berkaitan dengan peningkatan produktiviti dan kualiti lebih berjaya usaha-usaha yang dijalankan.

Bagi maksud ini, Seksyen 7B diwujudkan untuk membolehkan Menteri melantik panel-panel perunding dari kalangan sektor swasta dan awam serta wakil-wakil institusi pengajian tinggi dan pekerja, dan individu yang mempunyai kepakaran khusus. Tugas penting panel perunding ini ialah menjadi penasihat utama kepada Perbadanan dalam isu-isu produktiviti negara seperti tahap dan taraf produktiviti di peringkat mikro dan makro, kesan teknologi ke atas produktiviti, dan arahala produktiviti masa depan, serta isu-isu berkaitan dengan peningkatan kualiti barangan dan perkhidmatan.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada pindaan-pindaan yang disebutkan tadi, beberapa pindaan kecil juga dicadangkan untuk menyelaraskan dan memperkembangkannya. Di antara

pindaan-pindaan yang dicadangkan ialah:

- (a) Seksyen 2 iaitu nama Ketua Eksekutif Perbadanan ditukar daripada Pengarah kepada Ketua Pengarah.
- (b) Seksyen 3 (3) (c) iaitu wakil Kementerian Perdagangan dan Perindustrian dilantik menjadi Timbalan Pengerusi.
- (c) Seksyen 3 (3) (i) keahlian Perbadanan dari sektor swasta dikurangkan daripada 12 kepada sekurang-kurangnya 3 tetapi tidak melebihi 7. Ini dilakukan kerana pihak swasta diwakili dengan cukupnya di panel-panel perunding.
- ,dj Seksyen 3A ditambah untuk membolehkan Ahli Silih Ganti bagi wakil-wakil Kerajaan. Ini dibuat supaya mesyuarat dapat diadakan mengikut jadual.
- (e) Seksyen 9 dipinda untuk membolehkan Perbadanan menerima bayaran dalam bentuk-bentuk selain daripada wang.

Lain-lain cadangan pindaan dalam Rang Undang-undang adalah merupakan pindaan berikutan daripada pindaan utama.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama satu Akta untuk meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966 dibaca kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Pasir Mas.

4.45 ptg.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali (Pasir Mas): Tuan Yang di-Pertua, saya ingin merujuk kepada Akta yang baru dibentangkan ini, iaitu Akta untuk (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966.

Saya suka mengambil kesempatan ini untuk menyambut baik langkah meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara ini kerana ianya bukan sahaja tepat pada masanya, tetapi sesuai dengan fungsi dan peranan yang diharapkan kepada Majlis Daya Pengeluaran Negara yang dibentuk selama ini. Akta ini untuk memperbadankan Majlis Daya Pengeluaran Negara, saya mengatakan tepat tadi, terutamanya sekurang-kurangnya dari segi perubahan nama. "Perbadanan" kepada "Perbadanan Produktiviti Negara", selama ini dikenali sebagai Majlis Daya Pengeluaran Negara.

Walaupun kita sedar Majlis Daya Pengeluaran Negara selama ini telah banyak memberi sumbangan dan memainkan peranan penting dalam konteks produktiviti, tetapi masyarakat tidak mengenali Majlis Daya Pengeluaran Negara ini sebab perkataan Daya Pengeluaran Negara pun orang tidak tahu maknanya. Apabila ditukar kepada Perbadanan Produktiviti Negara, saya rasa lebih tepat. Pernah ada orang bertanya saya dahulu, apabila melihat Pejabat Majlis Daya Pengeluaran Negara, dia kata ini pejabat apa? Saya kata ini Pejabat Majlis Daya Pengeluaran Negara. Apa benda itu? Saya buat joke, tidak tahulah, kot-kot tempat goreng pisang ataupun hal-hal perianian. Yakah? Maknanya ada orang tidak tahu apa itu erti daya pengeluaran negara. Jadi, apabila ditukar kepada Perbadanan Produktiviti Negara, saya rasa ianya lebih tepat, bukan sahaja dari segi namanya, tetapi mungkin fungsinya berubah.

Oleh itu, Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana Majlis ini ditukar kepada perbadanan, diperbadankan dan namanya Perbadanan Produktiviti Negara, saya percaya fungsi institusi ini akan dikaji semula dari segi peranan dan skopnya. Sebab kita tahu selama ini Majlis ini hanya mengadakan kursus-kursus, seminar-seminar kepada usahawan-usahawan yang pada anggapan setengah pihak ataupun kritikan yang pernah kita dengar selama ini ialah duplication, bertindih kerana kursus-kursus yang dijalankan oleh Majlis ini juga dianjurkan oleh pusat-pusat pengajian tinggi negara kita. Jadi, ianya seolah-olah satu cawangan, bukan suatu institusi yang mempunyai idenditinya sendiri, yang mempunyai program khususnya sendiri selain daripada menjalankan kempen produktiviti yang pernah kita lihat melalui TV dan sebagainya, kegiatan-kegiatan yang bersangkutan-paut dengan hendak meningkatkan kesedaran rakyat ke arah peningkatan produktiviti negara. Jadi, oleh itu saya ingin mencadangkan dan ingin bertanya pihak Kementerian, apakah skop dan peranan Perbadanan Produktiviti Negara ini akan diperlebarkan lagi, akan diperbesarkan lagi dan tidak berlaku pertindihan di kalangan institusi yang sudahpun menganjurkan kursus-kursus yang sama dengan apa yang dijalankan oleh Perbadanan ini nanti.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, daripada beberapa fasal yang dicadangkan untuk dipinda ini, selain perkara-perkara administrative sesuai dengan perubahan yang hendak dibuat. Saya ingin merujuk kepada Pasal 10 bertujuan meminda seksyen 9 Akta untuk memberikan kuasa kepada Perbadanan menerima komisen-komisen dan juga balasan yang bukan dalam bentuk wang bagi perkhidmatan-perkhidmatan yang diberikannya. Saya hendak tanya oleh kerana bukan bentuk wang, apakah bentuk yang hendak diterima sumbangan ini? Bungakah, kekkah ataupun apa bentuknya?

Saya percaya sebagai institusi yang menjalankan latihan ke arah produktiviti, yang mungkin banyak melibatkan sektor swasta dan seumpamanya, apakah tidak mungkin Perbadanan ini diizinkan menerima balasan dalam bentuk wang ringgit? Apakah tidak mungkin Perbadanan ini satu hari nanti mampu dari segi kewangannya tidak bergamung kepada Kerajaan, boleh berfungsi sebagai satu badan swasta secara tidak langsung. Bererti dari segi kewangannya mampu berdiri di atas kaki sendiri. Sebab apabila program-program dijalankan, apakah tidak mungkin apabila khidmat itu diberi kepada sektor swasta seumpamanya, apakah mungkin khidmat itu dibayar dalam bentuk wang tunai selain daripada menghantar bungakah sebagai tanda terima kasih ataupun kek sebagai tanda terima kasih ataupun bentuk apakah yang dimaksudkan bayaran khidmat yang bukan berupa wang ini. Saya hendak minta pihak Kementerian menjawab ataupun memberi penjelasan dengan khusus supaya tidak timbul kekeliruan nanti. Sebab apabila timbul kekeliruan nanti, boleh dituduh rasuah, menyalahgunakan kuasa ataupun seumpamanya.

Satu perkara, Tuan Yang di-Pertua, yang penting di sini—Perbadanan ini nanti diletak di bawah tanggungjawab Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Apakah Perbadanan ini sesuai duduk di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Saya lebih nampak bahawa Perbadanan ini lebih sesuai duduk di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, bukan di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Tetapi ini soal administrative juga.

Tetapi soalnya supaya segala kegiatan itu dari segi produktiviti yang banyak berbentuk dalam negeri supaya dapat dipertingkatkan. Kerana kita sedar masalah produktiviti dalam negara kita ini masih lagi di tahap yang rendah baik

dari segi pengeluaran, baik dari segi daya mutu kerja dan sebagainya. Malah usaha untuk menjadikan negara kita ini sebuah negara produktiviti, yang setanding dengan Jepun dan Korea berasaskan kepada Dasar Pandang ke Timur sebelum ini belum lagi sampai kepada tahap yang kita harapkan dari segi produktivitinya. Maka sebab itu barang-barang keluaran negara kita, seumpama sebagai contoh, belum lagi dapat bersaing dengan mutu-mutu barangan yang dikeluarkan oleh negara-negara Jepun atau Korea ataupun lain-lain negara yang membangun. Mungkin ini ada berkaitan dengan masalah produktiviti. Jadi bcrerti produktiviti ini bukan sahaja dah segi pengkhususan pengurusan, dari segi daya kerja, disiplin kerja tetapi mutu hasil pengeluaran itu yang patut dititik-beratkan dari segi produktiviti selain daripada mutu kakitangan, pekerjaan yang harus dipertanggungjawabkan kepada Perbadanan seumpama ini.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, inilah di antara beberapa pandangan nngkas yang saya ingin kemukakan bersabit dengan Perbadanan Produktiviti Negara yang akan dikenali selepas ini dan kita berharap supaya Perbadanan ini lebih popular dan lebih mudah dikenali oleh orang rarnai.

Begitu juga dengan anggota-anggota Lembaga Pengarahnya nanti. Selama ini anggota Lembaga Pengarah ini terdiri daripada berbagai latar-belakang pemimpin-pemimpin atau tokoh-tokoh baik dari Kerajaan, baik dari sektor swasta, terutamanya di kalangan Pengerusi atau seumpamanya.

Saya berharap di kalangan anggota Lembaga Pengarah nanti yang menduduki Perbadanan Produktiviti Negara ini biar orang-orang yang produktiviti betul sesuai dengan nama "Produktiviti" ini. Jangan pula ada Lembaga Pengarah yang dilantik hanya semata-mata kerja dia routine sahaja. Ada mesyuarat Lembaga, hadir, buka fail yang disiapkan oleh pegawai, cukup.

Lepas itu selesai. Tetapi mereka yang ada latar belakang dalam bidang pengkhususan yang diharap boleh memainkan peranan untuk meningkatkan produktiviti ini, iaitu di kalangan orang-orang profesional.

Saya kira wajar supaya Perbadanan ini dikecualikan daripada perlantikan termasuklah orang-orang politik ataupun kakitangan Kerajaan. Tetapi orang-orang yang benar-benar profesional dalam macam-macam bentuk bidang yang betul-betul boleh beri lumpuan sepenuh masa supaya produktiviti negara kita ini dapat digerakkan kerana saya berpendapat masalah produktiviti negara ini ialah satu isu nasional. Satu isu nasional yang membabitkan juga secara tidak langsung soal usaha hendak membasmi kemiskinan usaha hendak merapatkan jurang perbezaan yang berada dengan tidak berada di kalangan rakyat usaha hendak mencapai Dasar Ekonomi Baru dahulu. Hendak memastikan tidak berlaku rasuah, tidak berlaku pcnyelewengan. Boleh dikatakan semuanya ini tergolong di bawah produktiviti. Maka sudah barang tentu, Perbadanan ini mempunyai peranan penting kepada ncgara kita.

Tuan Yang di-Pertua, sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Larut.

4.55ptg.

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan (Larut): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong suatu Akta untuk meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966.

Tuan Yang di-Pertua, Majlis ini lebih terkenal dengan National Productivity Centre yang mana suatu badan yang menentukan corak ataupun kualiti pengeluaran dalam banyak hal dan kualiti bekerja di negara ini sama ada di sektor awam ataupun swasta.

Tuan Yang di-Pertua, Perbadanan ini adalah mustahak kerana sebagaimana yang dikatakan sedikit tadi oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas, kita menghadapi cabaran dan hidup di dalam keadaan sophisticated yang mana manusia memilih dan ingin kepada penentuan kualiti yang baik sama ada kualiti cara pengeluaran barang-barang hasil, termasuk kualiti cara pekerjaan dan cara-cara barang itu dihasilkan.

Tuan Yang di-Pertua, National Productivity Centre telah berjaya memberi kursus-kursus yang begitu banyak dalam masa yang lepas dan melatih pegawai-pegawai dalam semua bidang untuk mengeluarkan hasil yang baik mengenai kualiti kerja yang baik. Sekiranya kualiti kerja tidak baik, sudah tentu kualiti pengeluaran pun tidak baik.

Tuan Yang di-Pertua, kuasa yang diberi kepada Perbadanan ini adalah diharapkan lebih luas kerana ianya tidak boleh difahami dengan satu atau dua detnisi sahaja.

Tuan Yang di-Pertua, oleh yang demikian sudah sampai masanya juga Akta ini dipinda dan dipanggil Perbadanan Produktiviti Negara daripada Majlis Daya Pengeluaran Negara.

Saya percaya Perbadanan ini akan berCungsi lebih positif walaupun bidangnya luas. Perkataan "Pengeluaran" adalah kata hikmat dalam pindaan Akta ini. Kerana ianya membolehkan sesiapa pun memahami tujuan pindaan ini, melainkan Ahli dari Kepong sahaja. (*Ketawa*)

Tuan Yang di-Pertua, Fasal 3, Pengarah Pusat ditukar dengan "Ketua Pengarah". Saya berharap pertukaran ini bukan hanya setakat hendakkan nama indah, ianya hendaklah pula sesuai dengan kuasa yang diberi kepada Ketua Pengarah bagi mentadbir Perbadanan mi untuk pengeluaran negara yang baik.

lanya hendaklah diberi kuasa penuh selagi kuasa yang ada padanya itu tidak, dengan izin, ultra vires. Dengan kuasa yang ada, Ketua Pengarah Perbadanan dapat meninggikan lagi khidmatnya dalatn semua lapangan.

Tuan Yang di-Pertua, Ketua Pengarah hendaklah pula diberi kepada sesiapa yang mempunyai kebolehan, luas pengalaman dan gajinya juga perlu dikaji sesuai dengan perkataan "Ketua Pengarah" tadi.

Tuan Yang di-Pertua, Pasal 4 yang dahulunya Seksyen 3 Akta ini, rujukannya (j) dan (k) Akta mengatakan "memilih seorang wakil daripada persatuan majikan" yang ada di negara kita ini.

Dalam pemilihan itu, wakil itu biarlah orangnya yang betul dapat memberi khidmat kepada Perbadanan. Yang bermaksud, Tuan Yang di-Perlua, bukan dari orang yang mana ingin mengembangkan pengamh politiknya yang songsang atau yang datang dari persatuan-persatuan yang tidak bertanggungjawab dan ianya pula men-*champion*.....(*Disampuk*) — menjuarai apa yang difikir dan bukan mengikut dasar yang dikehendaki oleh negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, wakil itu mesti benar-benar bertanggungjawab kepada negara, kepada Perlembagaan dan kepada the rule of law — very important, dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, wakil dari persatuan majikan pula tidaklah begitu bourgeois pula, sombong, angkuh dan mestilah mempunyai pengalaman yang tertentu sebagaimana yang dikatakan tadi oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas, yang mana ianya terdaya untuk memberi nasihat mengenai pengeluaran-pengeluaran yang baik dan mengenai kualiti kerja yang baik untuk kepentingan negara, bukan untuk kepentingan mana-mana parti politik,

Tuan Yang di-Pertua, tentang (k) "seorang wakil daripada mana-mana persatuan yang mewakili pekerja-pekerja"; adalah juga penting. Kerana kita ketahui, wakil-wakil persatuan pekerja itu juga mewakili kumpulan mereka dan menggunakan kuasa mereka bagi menentang Kerajaan. Inipun perlu cermat dalam memilih wakil atau yang menjuarai sikap atau fahaman politik Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas boleh difikirkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya bimbang sekiranya Ketua Pengerah ataupun Menteri berkenaan tersalah pilih orang, wakil itu akan menggunakan Perbadanan ini untuk menentukan sikap mereka dan bukan menentukan sikap Kerajaan ataupun sikap negara sebagaimana maksud Perbadanan ini diwujudkan. Ianya biarlah terdiri dan sesiapa yang benar-benar boleh menolong Perbadanan bagi pembangunan pengeluaran dan kualiti, bukan menggunakan Perbadanan itu untuk kepentingan saya sebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, bagi pekerja-pekerjadi dalam Perbadanan ini, mereka memanglah perlu kepada wakil yang cekap dan amanah supaya dapat membawa masalah kerja kepada Perbadanan di mana Perbadanan akan mengkaji satu-persatu untuk menambahkan kebaikan dan bukan merosakkan imej Perbadanan.

Tuan Yang di-Pertua, seksyen 8, menggantikan seksyen 7 yang lama adalah penting. Ini adalah tugas-tugas penggalakan dan penyebaran maklumat dan isu yang bersangkutan-paut dengan produktiviti atau pengeluaran negara.

Ini perlu diperluaskan lagi, walaupun ianya telah diusahakan pada masa-masa yang lepas, saya masih yakin bahawa masih banyak badan-badan dan majikan-majikan belum memahami tugas yang sebenar yang ada pada perbadanan ini. Sedangkan ada orang menganggap National Productivity Centre (NPC) itu.

dengan izin, ialah sebuah kilang pengeluaran untuk barang-barang eksport/import. Pada hal yang sebenarnya NPC ialah sebuah perbadanan bagi mengeluarkan cara bekerja yang baik, berkualiti baik, berproduktiviti baik bagi mengeluarkan sama ada pekerja-pekerja yang ada di Malaysia ini dapat bekerja dengan cara yang baik, sistematik, penuh disiplin, dengan izin, supaya ianya memberi kesan kepada apa yang mereka lakukan.

Bagi pusat-pusat maklumat ini, saya rasa ianya penting diadakan sekurang-kurangnya satu di tiap-tiap negeri. Kajian-kajian produktiviti hendaklah dipamirkan di pusat-pusat tersebut. Makalah-makalah dan majalah-majalah mengenainya dan apa sahaja yang bersangkutan dengan perbadanan itu diletakkan di pusat-pusat itu ataupun hendaklah dihantarkan kepada mana-mana badan yang berkenaan supaya dengan itu ianyadifahami dengan mudah oleh orang ramai, kerana penerangan seperti ini perlu. Tiap-tiap orang perlu mengetahui bagaimanakah mereka hendak bekerja dengan baik dan sekiranya ada panduan dari Perbadanan ini, maka mereka lahu bahawa mereka bekerja dengan baik, dapat mengeluarkan kualiti yang baik dan mereka dapat menjual barangan mereka dengan harga yang baik untuk meningkatkan ekonomi negara dan ekonomi individu khususnya.

Seterusnya, (c) mengeluarkan kepakaran lempatan dalam bidang produktiviti. Masalah ini, saya rasa setakat yang ada bolehlah dikatakan berhasil melalui NPC dengan kursus-kursus yang saya sebutkan tadi. Walaupun ianya tidak dirasai oleh masyarakat majmuk oleh kerana kadangkala ianya begitu abstract, dengan izin, dan tidak dapat disukat apa yang dikeluarkan oleh NPC itu setakat ini, kerana apa yang dikursuskan alaupun yang diberikan oleh NPC pada masa ini boleh dikatakan, dengan izin, untangibles.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya saya percaya apa yang tercatat di dalam sekyen 8 seterusnya akan menjadi penentuan yang efektif bagi Perbadanan ini untuk pengeluaran negara yang tertentu dalam ertikata yang sebenarnya. Kita sentiasa menunggu kesan yang lebih baik daripada Perbadanan ini kerana dengan penukaran namanya yang akan mengubah imej ataupun corak daripada masa yang lepas.

Dalam usaha ini, mereka yang berwajib di Perbadanan ini perlulah mempunyai pengeluar-pengeluar kualiti yang baik supaya mereka sendiri menjadi teladan kualiti yang baik, pekerja yang baik bagi menjamin usaha-usaha Perbadanan, mengenai apa yang mereka kursuskan kepada orang lain itu diiktiraf dan mempunyai kakitangan-kakitangan yang menjadi teladan yang baik juga supaya dengan keberkesanan mereka itu, sesiapa sahaja yang mengikuti kursus itu akan bertambah ilmunya mengenai kualiti kerja dan produktiviti.

Akhir sekali, tidaklah payah saya memanjangkan ucapan ini, hanya menyatakan saya bersetuju dengan pindaan ini dan menyokong usaha Kerajaan ke arah ini dan berharap Perbadanan ini akan mencapai kejayaan yang lebih baik lagi di masa-masa hadapan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kuala Kedah.

5.07 ptg.

Dato' Haji Mohammad Abu Bakar bin Rautin Ibrahim (Kuala Kedah):

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua kerana memberi saya peluang untuk mengambil bahagian di dalam perbahasan Akta untuk meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966.

Tuan Yang di-Pertua, dengan adanya cadangan oleh Kerajaan untuk membuat pindaan-pindaan kepada Akta (Memperbadankan) Majlis Daya

Pengeluaran Negara 1966 ini, maka sudah tentulah usaha ini akan menyelaraskan tindakan-tindakan Kerajaan selama ini untuk membawa banyak lagi pelabur-pelabur asing ke negara kita. Sehingga negara-negara yang ingin melabur di negara ini tertarik dengan keadaan buruh dan latihan-latihan yang telah dijalankan oleh pihak Kerajaan.

Saya rasa, Tuan Yang di-Pertua, dengan pindaan-pindaan yang dibuat ini juga, maka sudah tentulah negara kita akan bertambah maju lagi dan akan dapat meyakinkan negara-negara pelabur asing bahawa negara kita ini dapat melatih pekerja-pekerja mahir dan pekerja-pekerja lain sehingga dapat menguntungkan sesiapa sahaja yang melabur di negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, sungguhpun begitu, saya inginlah membuat beberapa komen terhadap pindaan-pindaan yang dibuat oleh pihak Kerajaan ini.

Yang pertamanya, Tuan Yang di-Pertua, dengan adanya pindaan ini, saya berharap benar bahawa badan ini yang akan dinamakan Perbadanan Produktiviti Negara ataupun ringkasnya "Perbadanan" akan menjadi satu badan yang boleh menambah atau meninggikan lagi prestinya di dalam usaha-usahanya untuk memberikan latihan kepada pekerja-pekerja kita.

Tuan Yang di-Pertua, selalunya apabila kita sebutkan "Perbadanan", maka harapan kita amatlah tinggi sekali untuk satu-satu perbadanan itu menjalankan tugasnya dengan lebih berkesan lagi daripada masa-masa yang lalu, apabila badan itu dinamakan "Majlis" dan sebagainya.

Saya juga berharap Badan yang dilantik ini kelak akan menjadi satu badan yang bebas, bebas daripada segala peraturan dan aturan yang mengongkong pihak badan ini sebagai satu badan Kerajaan. Saya juga berharap dengan adanya pindaan-pindaan ini, badan ini juga akan menarik banyak lagi pegawai-

pegawai berkaliber yang ingin berkhidmat di dalam Perbadanan Produktiviti Negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam peruntukan-peruntukan pindaan ini di sana sini ada terdapat kuasa Menteri. Misalnya, untuk memilih Pegawai Eksekutif sebagai Ketua Pengarah, iaitu di bawah Fasal 6, Seksyen 5 (1) (a) yang disebut di sini: "Perbadanan hendaklah dengan persetujuan Menteri melantik seorang pegawai eksekutif yang akan menjadi Ketua Pengarah". Di dalam hal ini, Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengingatkan bahawa sungguhpun ada peruntukan seperti ini di dalam pindaan ini, jangalah pula hendaknya pihak Menteri selalu menggunakan kuasa-kuasa perlantikan ini sehingga badan yang diberi kuasa itu tidak ada peluang langsung untuk menggunakan kuasanya bagi membuat perlantikan yang disebut ini oleh sebab di dalam pindaan ini yang sebenarnya bukanlah Menteri yang melantik, tetapi Perbadananlah yang melantik pegawai eksekutif dengan persetujuan Menteri.

Biasa berlaku, Tuan Yang di-Pertua, di setengah-setengah Perbadanan, sungguhpun ada kuasa-kuasa yang diberi kepada Perbadanan tersebut atau Lembaga yang menguruskan Perbadanan tersebut, tetapi selalunya Perbadanan itu tertakluk kepada pilihan-pilihan yang dibuat oleh Menteri dan selalunya Perbadanan itu dinasihatkan oleh Menteri untuk bersetuju dengan pilihan-pilihan yang dibuat oleh pihak Menteri. Amalan-amalan seumpama ini tidaklah begitu sihat, Tuan Yang di-Pertua. Jadi, kita ingin melihat sesuatu badan atau Perbadanan yang bebas yang boleh memilih dengan kuasanya sendiri pegawai-pegawai yang benar-benar boleh memberi khidmat yang cemerlang kepada Badan ini. Saya sekali lagi ingin menyatakan janganlah pula Perbadanan ini terikat kepada syarat-syarat dan peraturan-peraturan Kerajaan yang ada sekarang ini dan juga janganlah pula

Badan ini selalu menjalankan kuasanya dengan petunjuk-petunjuk yang diberi oleh pihak Menteri.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi yang ingin saya nyatakan di sini ialah berkenaan dengan Jawatankuasa Talaterlib dengan adanya pindaan yang dibentangkan oleh pihak Timbalan Menteri sebentar tadi. Jawatankuasa Tatatertib adalah penting di dalam satu-satu Perbadanan yang seumpama ini. Bahkan, Tuan Yang di-Pertua, saya rasa pindaan untuk mewujudkan Jawatankuasa Tatatertib ini sudahpun terlambat, oleh sebab pada tahun yang lalu kita lelahpun membuat berbagai-bagai pindaan kepada Badan-badan Berkanun yang lain untuk mewujudkan Jawatankuasa Tatatertib supaya pihak Badan Berkanun ini dapat menjalankan tugasnya dengan baik dan dapat sokongan yang padu daripada pekerja-pekerja dan pegawai-pegawai Perbadanan tersebut. Dengan adanya Jawatankuasa Tatatertib ini maka sudah tentulah semua tindakan-tindakan tatatertib oleh pihak Perbadanan ini akan dapat dijalankan di bawah undang-undang yang sah dan sah.

Tuan Yang di-Pertua, dengan adanya Jawatankuasa ini, kuasa-kuasa yang diberi kepada Jawatankuasa Tatatertib akan menentukan bahawa pegawai-pegawai dan pekerja-pekerja Perbadanan ini akan menjalankan tanggungjawab dan tugas mereka dengan penuh bertanggungjawab dan disiplin. Dengan adanya kuasa untuk mengambil pegawai dan juga untuk memberhentikan pegawai, maka kuasa, hire and fire, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, adalah terletak di tangan Perbadanan sendiri.

Selain daripada itu, pihak Lembaga juga akan dapat mengawal gerak-geri dan pekerjaan-pekerjaan yang dibuat ataupun tanggungjawab-tanggungjawab yang dijalankan oleh pihak pekerja-pekerja dan pegawai-pegawai ini.

Misalannya, Tuan Yang di-Pertua, kuasa yang diberi di bawah Fasal 6, Seksyen 5 (1) (d) iaitu peruntukan kuasa yang diberi kepada Jawatankuasa Tatatertib ini ialah termasuk pengurangan gaji atau saraan, penggantungan kerja tanpa gaji atau saraan dan juga sehinggalah meliputi pembuangan kerja atau penurunan pangkat.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, dengan adanya peruntukan-peruntukan ini, maka sudah tentulah pihak Lembaga Perbadanan ini dapat menjalankan tugasnya dengan penuh semangat dan tidak terkongkong oleh undang-undang yang tidak lengkap dan tidak mencukupi untuk menjalankan tindakan-tindakan tatatertib.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, di dalam tugas dan tanggungjawab yang diberikan kepada pihak Lembaga, saya sekali lagi ingin menekankan bahawa sungguhpun ada di setengah-setengah peruntukan, iaitu peruntukan Pasal 8, Seksyen 7 (j), yang memberikan kuasa kepada Perbadanan ini untuk menjalankan usaha-usaha perniagaan bagi maksud menunaikan kerja-kerjanya di bawah Akta ini dengan kelulusan Menteri, sekali lagi kita dapati di dalam peruntukan yang dicadangkan oleh Kerajaan, bahawa tanggungjawab ataupun kuasa yang diberi kepada Perbadanan ini sekali lagi adalah terkongkong oleh peraturan yang mengatakan "tanggungjawab atau kuasa ini hendaklah mendapat keiuluan daripada Menteri".

Tuan Yang di-Pertua, sungguhpun kuasa ini dijalankan dengan persetujuan atau kelulusan Menteri, saya berharap pihak Menteri yang berkenaan tidak akan menggunakan kuasa ini dengan sewenang-wenangnya sehingga pihak Perbadanan ini tidak boleh bergerak dan tidak boleh menjalankan langgungjawabnya.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, saya juga berharap dengan adanya pindaan-pindaan yang dibuat ini, bukan sahaja pihak Kerajaan akan

menumpukan perhatian kepada Perbadanan ini dengan adanya peruntukan-peruntukan ataupun ganjaran-ganjaran kepada Perbadanan ini tetapi juga, scpertimana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi semasa membentangkan pindaan ini, badan ini akan diberi sokongan oleh semua pihak iaitu pihak swasta, institusi pengajian tinggi dan seterusnya oleh pihak Kerajaan sendiri supaya badan ini dapat berjalan dengan berkesan dan memberi faedah yang besar kepada negara kita ini di dalam memberi latihan-latihan kepada pekerja-pekerja untuk meningkatkan produktiviti negara dan kualiti pengeluaran negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, dengan harapan yang demikian, saya inginlah menyokong pindaan ini dan berdoa kita akan bertambah maju lagi di masa-masa yang akan datang. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Bayan Baru.

5.19ptg.

Tuan Ahmad bin Nor (Bayan Baru): Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, kerana memberi peluang kepada saya untuk mengambil bahagian membahaskan Rang Undang-undang untuk meminda Akta bagi memperbadankan Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966.

Tuan Yang di-Pertua, daripada nama yang telah diberikan kepada Badan ini, iaitu dulunya "Majlis Daya Pengeluaran Negara" ataupun National Productivity Centre, dan cadangan untuk meminda nama ini kepada "Perbadanan Produktiviti Negara" dan daripada fungsi yang telah ditetapkan bagi Badan ini adalah didapati bahawa pusat ataupun Perbadanan yang telah dicadangkan itu lebih merupakan sebuah badan bagi meningkatkan produktiviti ataupun kualiti perkhidmatan sumber manusia.

Dengan yang demikian, fungsi-fungsi yang telah dijalankan oleh Badan ini bertujuan bagi melatih ke arah meningkatkan produktiviti dan kualiti pekerja-pekerja.

Maka saya bersetuju dengan pendapat Yang Berhormat dari Pasir Mas awal tadi bahawa Perbadanan Produktiviti Negara yang dicadangkan ini tidak seharusnya diletakkan di bawah Kementerian Perdagangan Antara-bangsa dan Industri tetapi saya tidak bersetuju dengan cadangan beliau supaya Badan ini diletak di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna kerana ini lebih tidak sesuai dan tidak secukup dengan fungsi ataupun peranan yang dimainkan oleh Badan seperti Perbadanan Produktiviti Negeri ini. Saya rasa sebab ini ada hubungkait dengan produktiviti perkhidmatan cara kerja bagi meningkatkan kebolehan dan prestasi sumber manusia maka ia lebih logik dan lebih sesuai jika sekiranya Badan ini diletak di bawah Kementerian Sumber Manusia. Dia tidak ada kaitan langsung dengan perdagangan antara-bangsa dan tidak ada kaitan dengan industri kerana penekanannya bukan produktiviti pengeluaran barangan walaupun secara tidak langsung bila kita menumpukan perhatian ke arah meningkatkan produktiviti daya kerja, ia secara tidak langsung akan melibatkan kemudian hari, peningkatan produktiviti barangan tetapi dalam ini peranan Badan ini tidak memberi penekanan kepada peningkatan produktiviti keluaran barangan.

Jadi, kalau diletakkan kepada kedua-dua Kementerian sama ada Kementerian Perdagangan Antarabangsa ataupun Perdagangan Dalam Negeri, saya rasa ini tidak sesuai dan eloklah Kerajaan menimbangkan semula supaya kita letakkan Badan ini di bawah Kementerian Sumber Manusia yang lebih sesuai kerana ia ada hubungan dengan kepentingan peningkatan

produktiviti pekerja-pekerja sama ada peringkat atas pengurusan, penyeliaan mahupun peringkat bawahan, ia tidak ada langsung kaitan dengan Kementerian Perdagangan Antara-bangsa dan Industri.

Tuan Yang di-Pertua, kemudian saya juga ingin mempersoalkan tentang peranan ataupun kerja-kerja Perbadanan di bawah Pasal 8, seksyen 7. Di antara senarai kerja-kerja yang hendak dijalankan oleh Perbadanan ini, saya lihat ada suatu aktiviti, saya sebutkan di sini, di perenggan (j), selain daripada lain-lain peranan Perbadanan ini akan menjalankan usaha-usaha perniagaan bagi maksud menunaikan kerja-kerjanya di bawah Akta ini dengan kelulusan Menteri. Pada halnya kita tahu bahawa tujuan penubuhan Perbadanan ini adalah untuk menjalankan segala aktiviti ke arah meningkatkan produktiviti daya kerja, memberi latihan bimbingan supaya kita dapat mengeluarkan pekerja-pekerja yang lebih terlatih, yang lebih berkualiti tetapi kita juga ada peranan bagi Badan ini supaya menjalankan usaha-usaha perniagaan.

Ini saya rasa satu keadaan yang bercanggah, hendak berniagaakah ataupun hendak melatih ataupun hendak meningkatkan produktiviti sumber manusia? Jika sekiranya Badan ini menjalankan tugas yang begitu bertentangan, saya khuatir Lembaga Pengurus yang akan dibentuk atau akan ditubuhkan nanti akan memberi penumpuan dan tumpuan mereka kepada soal berniaga daripada soal untuk membincang, melatih ataupun membimbing menjadi Perkhidmatan Perunding untuk membawa kepada produktiviti yang kita maksudkan.

Saya tidak nampak apa sebab Badan ini perlu masuk dalam bidang perniagaan dan apa sebab Kementerian ataupun Menteri perlu luluskan dalam apa bentuk perniagaan yang hendak dijalankan oleh Badan ini. Kalau lain-lain Perbadanan hendak jalankan

perniagaan, kita tahu bahawa Perbadanan itu ditubuhkan tujuan untuk berniaga tetapi Perbadanan ini ditubuh untuk tujuan memberi latihan, bimbingan, jadi Perkhidmatan Perunding kepada mereka yang mahu perkhidmatan daripada Badan ini, bukan untuk tujuan berniaga.

Jadi, saya kurang bersetuju tentang peranan yang telah ditetapkan di bawah Akta ini, di bawah Pasal 8 yang boleh membenarkan Perbadanan ini menjalankan kegiatan perniagaan yang mana saya rasa bercanggah daripada tujuan objektif asal untuk menubuhkan Perbadanan ini. Saya ingin mempersoalkan tentang peranan Majlis Daya Pengeluaran Negara yang ada sekarang ini ataupun National Productivity Council (NPC). Saya lihat kita mempunyai sebuah hotel yang tersergam yang dipanggil Hotel NPC ataupun Hotel Majlis Daya Pengeluaran Negara.

Kita lihat hotel ini sejak ianya didirikan atau menjalankan perniagaan, hotel ini telahpun saling bertukar tangan. Dahulunya ia disewa ataupun diswastakan. Kita sebut "disewakan" dan dijalankan usaha berniaga oleh pihak-pihak tertentu, pihak swasta sehingga beberapa pengusaha yang menjalankan perkhidmatan hotel di situ bertukar ganti dan mengalami kerugian sehingga mereka terpaksa tinggalkan hotel itu dan tidak boleh meneruskan perniagaan dan hari ini kita lihat Pusat Daya Penge-luaran Negara sendiri telah mengambil alih untuk menjalankan perniagaan hotel.

Cerita-cerita di luar berhubung dengan seminar, kursus, latihan untuk meningkatkan produktiviti—itu cerita luar, tetapi apa yang saya lihat, pihak Majlis Pengurusan NPC itu lebih berbincang, menumpu soal hotel—Hotel NPC sama ada untung/rugi, bagaimana hendak mencari keuntungan, bagaimana hendak memperluaskan pasaran untuk mendapatkan pelanggan. Itu baru satu perniagaan-hotel. Kalau kita banyak lagi perniagaan yang lain, masakan Lembaga

Pengurus yang hendak dicadangkan itu boleh menumpu soal produktiviti. Saya cakap ini perkara nyata, kita tidak perlu hendak sembunyi. Kita ada hotel dan semua orang akan tumpu kepada soal perniagaan dan kita telah membunuh tujuan asal untuk bercakap, berbincang ataupun untuk menumpu perhatian kepada soal produktiviti.

Saya ingin tahu dan meminta Menteri yang berkenaan untuk memberi laporan yang terperinci di dalam Dewan yang mulia ini berhubung dengan pengurusan hotel ini, sama ada dari segi pentadbiran dan sama ada dari segi untung/rugi sejak NPC mengambil alih pengurusan hotel ini daripada pihak swasta, kerana ini bukanlah sebenarnya tugas ataupun peranan NPC. Saya juga ingin tahu apakah latihan yang telah diberi kepada mereka yang berlatih di bawah hotel ini benar-benar memberi manfaat ke arah produktiviti atau ianya hanya sebagai satu institusi latihan sepertimana yang dijalankan oleh lain-lain institusi latihan swasta di negara ini.

Kalau itulah tujuannya, maka saya rasa NPC dengan hotelnya yang melatih mereka yang ingin berkecimpung di dalam bidang perhotelan.cuba hendak bersaing dengan pihak swasta yang juga menjalankan kursus-kursus yang serupa.

Saya rasa NPC yang ada sekarang dan Perbadanan Produktiviti Negara yang dicadangkan dalam pindaan ini perlu memainkan peranan yang lebih besar yang perlu memberi bimbingan dan nasihat kepada semua Institusi-institusi Latihan yang ada di negara ini untuk melatih sumber manusia, tetapi bukan untuk hendak bersaing. Tujuan kita untuk hendak mencari saiz dayausaha supaya kita dapat mengeluarkan tenaga manusia yang mahir, yang cekap, yang berprofesional yang berkualiti tetapi bukan hendak bersaing dengan pihak-pihak swasta untuk berniaga atau hendak menjalankan latihan. Dengan izin, NPC should be above all those institutions we have in this country. Tidak boleh kita

hendak cuba bersaing dan menjalankan peranan, sebab itu tadi ada Yang Berhormat mengatakan, "ya, kita perlu melebar, memperluaskan peranan tanggungjawabnya." Tetapi sekarang institusi seperti Pusat Daya Pengeluaran Negara yang ada sekarang ini dan Perbadanan yang dicadangkan ini kalau tidak ubah daripada itu, maka saya tidak nampak bahawa perbadanan seumpama ini akan membawa kesan yang begitu baik kepada negara.

Selain daripada itu, di bawah Pasal 10, saya percaya berbagai aktiviti yang dijalankan oleh Pusat Daya Pengeluaran Negara yang ada sekarang ini dan seterusnya Perbadanan Produktiviti Negara kelak sudah tentu badan ini mendapat sumbangan kewangan dan teknikal, terutamanya dari luar negeri dari pertubuhan-pertubuhan yang ada kaitan dengan produktiviti dan kualiti tenaga manusia. Saya percaya sumbangan ini adalah sumbangan tteasar dan perkara ini tidak pernah dilaporkan kepada Dewan yang mulia ini. Saya berharap selain daripada peruntukan yang telah diberikan oleh Kerajaan, kita hendak tahu apakah sumber-sumber kewangan ataupun sumbangan teknikal yang diperolehi daripada badan-badan tertentu di luar negeri.

Saya percaya jika sekiranya Perbadanan yang dicadangkan ini menjalankan aktivitinya secara memberi tumpuan kepada soal produktiviti dan kualiti tenaga kerja, sudah tentu kita akan dapat menjalankan segala aktiviti secara kerjasama untuk mendapatkan sumbangan dan bantuan daripada pihak luar. Dengan itu saya percaya ia tidak akan melibatkan perbelanjaan yang besar, lebih-lebih lagi apabila badan ini diperbadankan di bawah Akta ini, maka ia mungkin akan mendapatkan hasilnya sendiri melalui perkhidmatan-perkhidmatan yang diberi tetapi bukan melalui perniagaan. Perkhidmatan-perkhidmatan yang saya sebutkan tadi adalah sebagai perkhidmatan

perundingan dan lain-lain latihan khusus seperi program-program dan latihan ke atas penyeliaan dan latihan pengurusan yang mana kursus atau seminar yang dianjurkan itu juga akan memberi hasil ataupun pendapatan kepada NPC dan badan ini adalah lebih daripada memberi perkhidmatan sahaja daripada menggunakan wang yang begitu besar.

Saya percaya juga dalam soal mengumpul, mengeluarkan dan menerbitkan maklumat mengenai produktiviti ataupun membuat kerja-keja kajian, program-program berhubung dengan soal produktiviti, semua aktiviti ini juga boleh kita perolehi secara kerjasama dengan pihak-pihak tertentu di luar negeri. Sebab itu dalam memperbadankan NPC ataupun Pusat Daya Pengeluaran Negara ini perlulah ia dilihat daripada lain bentuk perbadanan. Selalunya kalau kita bercakap tentang perbadanan ini, kita ingat perkhidmatan itu hendak diperbadankan, kemudian hendak diwastakan dengan tujuan hendak meningkatkan kecekapan, hendak mengurangkan perbelanjaan Kerajaan kemudian hendak mencari keuntungan secara berprofesional. Tetapi badan ini iaitu Pusat Daya Pengeluaran Negara dia bukan seumpama itu, dia semata-mata memberi perkhidmatan dan tidak mengharap cari keuntungan, tidak ada apa timbal-balas yang akan kita perolehi daripada kita memperbadankan badan ini. Jadi semua pihak harus melihat daripada segi itu. Jangan dilihat apabila ia diperbadankan besok ia akan dijalankan secara berprofesional, kemudian kita akan mendapat keuntungan daripada badan ini. Saya rasa banyak Yang Berhormat yang bercakap di awal tadi, mereka terasa begitu keadaannya. Tetapi saya rasa badan ini jika diperbadankan sekali pun ia adalah merupakan satu badan untuk memberi perkhidmatan ke arah meningkat produktiviti dan kualiti tenaga manusia. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin):
Parit Sulong.

5.37ptg.

Tuan Ruhanie bin Ahmad (Parit Sulong): Tuan Yang di-Pertua, dalam membincangkan Rang Undang-undang untuk meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966 ini, saya ingin mengambil kesempatan untuk merujuk dan memfokuskan kepada Fasal 5. iaitu mengenai Akta ibu yang menggariskan kerja-kerja Perbadanan.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang kita tahu, teras kepada tugas Majlis ini adalah untuk melahirkan generasi pekerja alaupun pelaksana ataupun jentera Kerajaan yang mempunyai daya pengeluaran yang tinggi, yang mempunyai kualiti servis yang tinggi, yang mempunyai kepakaran pengurusan ataupun keusahawanan dan sebagainya. Ini bermakna segala-galanya adalah menuju ke arah yang positif, ke arah yang selaras dengan cita-cita dan usaha Kerajaan untuk mencari kecemerlangan, dengan izin, in search of excellence. Ini bermakna Akta ini adalah satu-satunya yang harus diucapkan syabas dan tahniah kerana ini adalah langkah Kerajaan yang bijak, langkah yang mempunyai pandangan yang jauh ke hadapan, far sighted move, dengan izin, untuk Kerajaan menyelaraskan apa yang diperancangan dengan apa yang diharapkan.

Pindaan ini saya rasa adalah satu bukti bahawa Kerajaan memang serius untuk mencapai kecemerlangan ekonomi, kecemerlangan pengurusan Kerajaan dan sebagai untuk menuju ke arah dekad 2,000.

Dalam pada itu, di dalam kita cuba mewujudkan tenaga manusia, sumber manusia yang mempunyai kualiti, yang mempunyai produktiviti, saya harap kita harus ingat juga mengenai "loyalty". Ini penting, umpamanya kalau di negeri Jepun, pekerja-pekerja Jepun yang memang terkenal dengan produktiviti mereka, yang terkenal dengan mutu

mereka, mereka menjadi one step ahead, dengan izin, ataupun mereka terkehadapan dari orang-orang dan pekerja-pekerja yang lain, oleh kerana ditanamkan di dalam diri mereka satu sikap, iaitu sikap kesetiaan. Kesetiaan kepada diri sebagai seorang pekerja, kesetiaan kepada diri sebagai seorang warganegara, kesetiaan kepada diri sebagai orang yang bernama rakyat Jepun.

Dengan itu, apa yang dilakukan oleh mereka adalah atas nama satu bangsa, atas landasan satu nasionalisme, iaitu nasionalisme Jepun. Jadi, di samping kita menanamkan kualiti dan produktiviti, harus kita menanamkan kesetiaan (loyalty). Kesetiaan kepada diri sebagai rakyat Malaysia, kesetiaan kepada dirinya sebagai pekerja, sebagai kakitangan, sebagai usahawan, sebagai researcher dan sebagainya. Kesetiaan kepada majikan mereka, kesetiaan kepada negara dan paling ultimate, sebagai orang Islam yakin kepada Tuhan, kesetiaan kepada Allah subhanahu wata'ala, sebagai peiindung yang maha besar kepada kita.

Kalau kita hanya mempertingkatkan sahaja mutu, kita mempertingkatkan pengeluaran, tetapi kita mempunyai jiwa yang kosong, kita harus menanamkan kepada mereka satu sikap, satu kesetiaan yang "in-built" yang dibina di dalam jiwa mereka supaya kesetiaan kepada diri, kepada majikan, kepada negara. Ini akan melahirkan satu proses self-motivation, proses menggerakkan diri dengan sendirinya tanpa menjadi seperti pahat dengan pemukul, kalau kita menjadi seorang pekerja. Jadi, saya harap dan sangat-sangat harapkan jangan kita lupakan "the finer details of loyalty" ini, kerana ini akan membawa kita ke arah yang lebih jauh, ke arah yang lebih cemerlang, ke arah yang lebih bermaruah sekiranya itulah arah dan tujuan kita.

Tuan Yang di-Pertua, pada waktu yang sama, apabila kita menitikberatkan masalah mencari kecemerlangan dan

masalah meningkatkan mutu dan perkhidmatan kita, diharapkan juga orang-orang yang selama ini agak tertinggal dan dikategorikan sebagai golongan yang agak bawahan, seperti penaja kecil, pengusaha medium scale ataupun pengusaha-pengusaha kecil, pekerja-pekerja, pengusaha-pengusaha pertanian, harus diberi pendedahan mengikut tahap dan kemampuan mereka sendiri. Kita sebagai Kerajaan memang telah mendedahkan kepada mereka peluang-peluang untuk perniagaan, peluang-peluang untuk disambar dan peluang-peluang untuk dieksploitasikan untuk mereka menimba dan memperkayakan ekonomi mereka. Tetapi, pada waktu yang sama, orang-orang ini adalah golongan yang hanya menyambar peluang mungkin dengan kekurangan bekalan pengetahuan. Jadi, seharusnya adakan di dalam kalendar aktiviti Majlis ini, usaha-usaha untuk memperkayakan lagi mutu pengeluaran, mutu penajaan ataupun mutu keusahawan di kalangan orang-orang yang lebih rendah tarafnya kalau dibandingkan dengan sektor korporat ataupun sektor Kerajaan.

Seterusnya, Tuan Yang di-Pertua, trcmaktub di sini di bawah Pasal 8 seksyen 7 (j), salah satu tugas dan fungsi Majlis ini ialah menjalankan usaha-usaha perniagaan bagi maksud menunaikan kerja-kerjanya di bawah Akta ini dengan kelulusan Menteri. Banyak telah disentuh oleh sahabat-sahabat saya mengenai perkara ini. Perspektif yang ingin saya ketengahkan di sini ialah, apakah bentuk perniagaan yang mungkin ada di dalam perancangan atau perencanaan Kementerian yang berkenaan. Sekiranya perniagaan ini akan tnenggarisbawahkan aktiviti ataupun fungsi Perbadanan yang baru ini, saya takut ini akan mengecewakan banyak pihak. Ini penting kerana kalau kita melihat senarai fungsi dan tanggungjawab yang disenaraikan di sini, sebilangan besarnya adalah service oriented, kita ingin memberikan khidmat, kita bukannya profit motivated, bukan kita mewujudkan satu perbadanan untuk mengaut untung dan membuat

kekayaan. Jadi, haruslah perkara ini, walaupun telah diletakkan di sini, diimbangkan. Bermakna, seharusnya ada perseimbangan antara usaha-usaha untuk kemasyarakatan dan kenegaraan ini dengan usaha-usaha perniagaan yang akan dijalankan oleh Perbadanan yang baru.

Pada waktu yang sama, saya harap, sekiranya benarlah Perbadanan yang baru ini akan mengumpul, mengeluarkan dan menerbitkan maklumat mengenai produktiviti mutu pengurusan keusahawan dan lain-lainnya, diharapkan janganlah perkara-perkara ini diolah dan digubal dengan begitu lama, diolah dan digubal dengan rencah-rencah red-tapes, birokrasi dan sebagainya sehingga maklumat yang tiba kepada sasaran, target group kita itu maklumat yang sudah basi, maklumat yang sudah obsolete, maklumat yang sudah ketinggalan zaman. Oleh kerana salah satu faktor kejayaan mana-mana usahawan adalah macam manakah dia menggunakan maklumat itu dengan pantas dan dengan bijak, sekiranya maklumat yang boleh membantu seseorang usahawan itu meningkat dengan lebih tinggi, tiba ketinggalan zaman, saya rasa ini adalah satu tugas yang tidak harus diadakan.

Jadi dengan itu, Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan sekali lagi syabas dan tahniah kepada Kerajaan yang telah mengorak langkah selaras dengan cabaran-cabaran tahun 2,000 dan dengan itu saya menyokong. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin):
Tambun.

5.47 ptg.

Dr Nawawi bin Mat Awin (Tambun): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong Rang Undang-undang bernama suatu Akta untuk meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966.

Tuan Yang di-Perlua, saya lihat beberapa kekeliruan daripada ucapan-ucapan yang saya dengar dalam Dewan yang mulia ini. Pertamanya, saya dengar tadi bahawa Rang Undang-undang ini memperbadankan satu badan baru iaitu dinamakan Perbadanan Produktiviti Negara walhal yang sebenarnya Akta ini ialah untuk meminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara. Maknanya, badan ini sudahpun wujud dan telah diperbadankan dalam tahun 1966 tagi, hanya pada hakikatnya saya nampak ini hanyalah satu pertukaran nama dan beberapa peruntukan baru di dalam undang-undang ini.

Tuan Yang di-Pertua, kita semua maklum bahawa daya pengeluaran ataupun sekarang dipanggil produktiviti adalah salah satu faktor yang begitu penting, yang begitu kritikal dalam kemajuan perindustrian dan pembangunan ekonomi negara umumnya. Rang Undang-undang ini membayangkan satu kesedaran dan pengakuan bahawa perkara ini benar, iaitu produktiviti ini satu perkara yang sangat-sangat penting. Ini merupakan satu kemajuan besar pada hemat saya kerana jika kita pandang ke belakang, konsep produktiviti ini merupakan satu konsep yang agak baru dalam negara kita ini, baru dari segi khususnya kesedaran tentang kepentingannya. Sejarah badan ini bermula, yang sebenarnya, kalau tak silap saya, sebagai satu bahagian kecil dalam Jabatan Buruh yang sekarang ini di bawah Kementerian Sumber Manusia dan kemudian ditempatkan di bawah Kementerian Perdagangan dan Perindustrian sebagai satu Majlis yang diperbadankan, tetapi bayangannya pada ketika itu masih tagi bahawa produktiviti itu tidak begitu penting kerana kalau kita lihat bahawa Ketua Eksekutifnya pun tidak bersetaraf seperti yang lain-lain, hanya sebagai Pengarah sahaja walhal di Perbadanan-perbadanan yang lain, di Jabatan-jabatan yang lain Ketua Eksekutifnya dipanggil Ketua Pengarah. Maka undang-undang baru ini mencracukan, mengakui, kepentingan produktiviti dan membayangkan

kepentingannya dengan menamakan Ketua Eksekutifnya sebagai Ketua Pengarah seperti yang sepatutnya sudah lama dinamakan Ketua Pengarah.

Tuan Yang di-Pertua, salah satu kerja yang penting bagi mana-mana badan produktiviti di dunia ini ialah ukuran produktiviti, dengan izin, productivity measurement. ini salah satu perkara yang sangat penting dan saya harap bahawa di bawah Perbadanan yang bernama baru ini, productivity measurement, dengan izin, ini akan menjadi salah satu daripada kerja-kerja yang diutamakan oleh pemimpin dan pengurusannya.

Di negara-negara lain, khususnya di Amerika Syarikat, tiap-tiap tahun Presiden Amerika dalam State of the Union Messagenya, dengan izin, menempatkan laporan mengenai produktiviti negaranya salah satu perkara yang penling dalam ucapan tahunannya ini. Saya harap bahawa Perdana Menteri kita akan memberi ucapan juga dalam Parlimen untuk menunjukkan bagaimana pentingnya produktiviti ini dengan melaporkan kepada Parlimen ini tiap-tiap tahun apakah tercapai dalam produktiviti di negara ini.

Salah satu masalah yang dihadapi oleh badan ini ialah mengenai kepakaran yang lclahpun disentuh oleh beberapa Ahli Yang Berhormat tadi. Mutu kepakaran adalah begitu penting sekali kerana bukan sahaja kita menunjukkan bahawa badan ini boleh menyelesaikan masalah ataupun menghadapi masalah, tetapi perlu juga menunjukkan satu keyakinan kepada pelanggan-pelanggan ataupun kepada pihak yang mendapat perkhidmatan daripada perbadanan ini bahawa mereka yang dihantar untuk memberi perkhidmatan adalah mereka yang benar-benar ada kepakaran. Selalu kedengaran bahawa syarikat-syarikat besar yang telahpun berjaya tetapi mahu lagi meningkatkan produktivitinya memohon untuk mendapatkan perkhidmatan kepakaran. Tetapi apakah

bayangannya kalau mereka yang dihantar kepada syarikat besar-besar ini adalah mereka yang tidak pernah pun terlibat dalam kerja-kerja industri umpamanya. Ini perlu dikaji sesungguhnya dan salah satu masalah ialah kerana beberapa kareneh pentadbiran, beberapa prosedur yang mengikat badan ini untuk mendapatkan kepakaran walaupun kepakaran itu dari luar, sementara atau secara kontrak dan sebagainya.

Saya harap Kementerian akan memberi kelonggaran ataupun, dengan izin, flexibility dalam prosedur yang akan membolehkan badan ini mendapatkan kepakaran-kepakaran yang betul-betul boleh mengatasi masalah yang akan memberi perkhidmatan yang benar-benar bermanfaat dan setanding dengan harapan daripada pihak-pihak yang memerlukan perkhidmatan.

Tuan Yang di-Pertua, tadi saya dengar ada berbagai-bagai komen mengenai kerja-kerja yang telah digariskan dalam Seksyen 8 iaitu mengenai usaha-usaha perniagaan. Tetapi saya ingin menegaskan bahawa seperti saya baca di sini, ini adalah satu sampingan sahaja iaitu menjalankan usaha-usaha perniagaan ini hanyalah lcrbias kepada maksud menunaikan kerja-kerja badan di bawah Akta ini dan itupun dengan kelulusan Menteri. Saya yakin bahawa dengan adanya proviso ini, terutamanya dengan kelulusan Menteri yang diperlukan, bahawa tidak perlu kita khuatir dalam perkara ini dan tidak perlu pula kita menyekat badan ini daripada menjalankan kerja-kerjanya dengan sempurna.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga terkejut mendengar ahli dari Pembangkang tadi mengatakan bahawa produktiviti ini tidak ada kena-mengena dengan industri, tidak ada kena-mengena dengan perdagangan. Ini sungguh menghairankan saya, kerana produktiviti ini ada kena-mengena dengan segala-galanya.

Dr Tan Seng Giaw: (*Bangun*)

TimbaUn Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat dari Kepong bangun. Berilah langkah?

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Tambun mungkin silap dengar sedikit ataupun salah tanggapan. Hanya Yang Berhormat dari Bayan Baru itu bersama-sama dengan dia, dan beliau kata itu baik kerana pihak MTUC itu menumpukan perhatian kepada tugas, fungsi dan peranan yang dimaksudkan, yang ditugaskan, bukan semata-mata hendak menceburkan diri dalam perniagaan dan perdagangan. Itu maksudnya.

Dr Nawawi bin Mat Awin: Saya ucapkan terima kasih kepada Kepong. Tetapi yang sebenarnya, besok kita boleh bacalah dalam *Hansard* apa yang dikatakan oleh Ahli dari Bayan Baru tadi. Beliau kata, saya ulangi, produktiviti ini tidak ada kena-mengena dengan industri atau perdagangan alau luar negeri atau dalam negeri. Besok kita boleh tengok. Memang Pembangkang mereka semua hendak bangkanglah. Yang betul pun kata tidak betul. Itu perangai dialah. Yang hitam pun hendak diputihkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya memang terkejutlah mendengar saranan itu kerana kita semua tahu bahawa produktiviti ini adalah kena-mengena dengan semua aktiviti, ada kena-mengena semua lapangan, bukan sahaja swasta, bukan sahaja industri, bukan sahaja perdagangan, bukan sahaja perniagaan, bukan sahaja perkhidmatan, tetapi segala-galanya. Memang saya pun hendak bangkitkan perkara ini kerana perkara inilah saya hendak tegaskan iaitu produktiviti ini bukan sahaja ada kena-mengena dengan industri dan perdagangan ataupun lain-lain, malahan pertanian dan industri utama dan sebagainya, semuanya ada kena-mengena dengan produktiviti.

Tuan Yang di-Pertua, kerana itulah saya mencadangkan bahawa sampailah masanya kita tempatkan produktiviti ini di satu tempat yang tinggi, yang membayangkan pentingnya kepada negara. Saya mencadangkan supaya Perbadanan Produktiviti Negara ini, betul kita tidak letakkan di bawah Kementerian Perdagangan Dalam atau Luar Negeri, saya setuju. Saya tidak setuju diletakkan di bawah Kementerian Sumber Manusia, kerana pernah dahulu diletakkan di bawah Kementerian Sumber Manusia, tetapi saya mencadangkan untuk membayangkan kepentingan negara dalam produktiviti ini supaya diletakkan di bawah Perdana Menteri sendiri. Sekali gus mengeneipkan masalah faraid - masalah faraid tugas apabila pecah dua Kementerian, ini adalah masalah juga. Ini pun akan selesai. Masalah ini akan selesai dengan menempatkan produktiviti ini di bawah Jabatan Perdana Menteri, tetapi bukan kerana itu, kerana masalah faraid ini, menjadi saranan saya, tetapi untuk menunjukkan bahawa produktiviti ini adalah satu perkara yang penting, kepentingan semua sektor termasuk Kerajaan. Dan oleh itu, sudah sampai masanya bahawa kita letakkan Perbadanan Produktiviti Negara ini di bawah Jabatan Perdana Menteri. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Padang Terap.

6.00 ptg,

Dato' Dr Affifudin bin Haji Omar (Padang Terap): Tuan Yang di-Pertua, saya mengambil peluang ini untuk mengalu-alukan pindaan suatu Akta untuk mcminda Akta (Memperbadankan) Majlis Daya Pengeluaran Negara 1966 ini dan menyokong penuh saranan sahabat saya dari Tambun untuk meletakkan Perbadanan ini di bawah Jabatan Perdana Menteri. Kerana kalau ianya diletak di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri

ianya tidak kena pada tempatnya. Hujah-hujahnya telah diberi dengan panjang lebar oleh Yang Berhormat dari Tambun tadi dan sedikit sebanyak oleh Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru yang tidak nampak Jabatan Perdana Menteri, dia suruh bubuh bawah Kementerian Sumber Manusia.

Tetapi saya pun mencadangkan supaya ianya diletakkan di bawah Jabatan Perdana Menteri supaya ianya bukan sahaja dapat dikawal dengan lebih berkesan malah ianya diertikan dengan pengertian produktiviti yang sebenarnya, dengan pengertian produktiviti yang lebih meluas bukan setakat industri dan perdagangan luar negeri sahaja.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh mengenai pengertian produktiviti ini, biarlah saya bercakap sedikit kerana banyak orang, dengan izin, take for granted mengenai produktiviti ini. Misalannya di dalam Parlimen yang ketujuh dulu, di masa Yang Berhormat dari Ledang menjadi back-bencher sama saya dulu, beliau telah mengeluarkan satu soalan tambahan mengenai dengan kos pengeluaran kepada pihak Kerajaan. Jawapan oleh pihak Kerajaan pada masa itu ialah kita tidak mementingkan kos, kita mementingkan produktiviti. Ini adalah satu jawapan yang salah, kerana produktiviti itu adalah komponen kos. Kalau bercakap tentang kos, kita tidak boleh lari dengan produktiviti. Meningkatkan produktiviti maka menurunnya kos. Itu kaitan di antara kos dengan produktiviti.

Tetapi oleh sebab saya masa itu baru sahaja masuk Parlimen, tidak berapa berani hendak tegur Menteri jadi hari ini baru berani selepas 5 tahun. Masih lagi terngiyang-ngiyang di kepala saya tentang kesilapan itu, dan ini mesti ditekankan. Kerana saya fikir apa yang dicakapkan oleh sahabat saya dari Tambun tadi mengenai konsep produktiviti ini sebagai satu konsep yang baru saya fikir itu tidak berapa tepat.

Kerana kalau tidak salah saya, konsep ini dipublikasikan lebih kurang 10 tahun yang lalu.

Saya masih lagi ingat pada masa itu Yang Amat Berhormat bekas Timbalan Perdana Menteri, Dato' Musa Hitam telah mempublikasikannya dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri. Malah dalam tiap-tiap ucapan Yang Amat Berhormat bekas Timbalan Perdana Menteri dia menyebut produktiviti. Malah diejanya ejaan "P-r-o-d-u-k-t-i-v-i-t-i", di dalam satu ucapan di Baling, Kedah. Pada masa itu orang Baling belum lagi faham mengenai dengan produktiviti dan diuraikan oleh bekas Yang Amat Berhormat mengenai produktiviti.

Tetapi inilah, Tuan Yang di-Pertua, perlu difahamkan, bukan setakat kita sahaja memahaminya, malah keseluruhan rakyat memahaminya iaitu produktiviti ialah tahap pengeluaran per unit pekerja dan produktiviti merupakan denominator di dalam pengiraan kos. Tingginya produktiviti, maka kos akan rendah. Pentingnya produktiviti ini ialah kerana pada masa ini negara kita yang bergantung kepada pasaran dunia dan terpaksa bersaing dengan negara-negara lain di dalam memasarkan barang-barang kita di pasaran dunia.

Pentingnya produktiviti ialah kerana ianya dapat menurunkan kos dengan mengambil andaian bahawa kualiti yang dikeluarkan itu adalah sama. Ini penting. Bukan penting produktiviti itu setakat produktiviti itu sahaja, kerana matlamat akhir ialah kos, given, dengan izin, kualitinya sama dengan Korea, kualitinya sama dengan Jepun. Jadi inilah yang saya ingin menekankan supaya apabila kita bercakap mengenai satu konsep, biarlah kita memahami hakikatnya dan jawapan yang diberi biarlah jawapan yang betul.

Tuan Yang di-Pertua, saya menarik perhatian Dewan ke muka 9 di dalam Akta ini mengenai Perbadanan ini iaitu

mengenai dengan kerja-kerjanya, yang "(a) menerajui penggalakan dan penyebaran maklumat dan isu-isu yang berhubungan dengan produktiviti".

Tuan Yang di-Pertua, sebelum kita memperbadankan ini, NPC telah berjalan sejak beberapa lama. Satu daripada aktiviti-aktiviti NPC yang "conspicuous" ialah di bidang perhotelan. Sesiapa yang duduk di hotel di seluruh Malaysia kita selalu mendapati satu Questionnaire Survey daripada badan ini yang ditandatangani di bawahnya oleh Pengarahnya sendiri. Sudah lama dilakukan kerja ini, sudah lama disurveikan dan sudah banyak disurveikan. Saya tengok banyak Questionnaire yang berlainan diberi kepada orang-orang yang duduk di hotel untuk mengisi Questionnaire Survey ini.

Tetapi malangnya, Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak saya, saya pun banyak membaca, belum lagi dapat saya membaca apakah hasil-hasil dan penemuan-penemuan dari survey ini. Dan yang penting selepas 10 tahun survey ini dibuat, hotel-hotel ini tidak menunjukkan pembaikan atau improvement di dalam perkhidmatannya yang mana tujuan survey itu dibuat.

Misalannya banyak perkara-perkara yang perlu dibuat oleh hotel. Saya tinggal di hotel sudah lama—di dalam sesi ini sudah tiga bulan duduk di hotel. Satu daripada perkara yang saya tulis—saya pun mengambil bahagian di dalam survey itu—saya biasa menulis dalam Questionnaire itu ialah mengenai dengan perkhidmatan, dari segi public relations pekerja-pekerja hotel.

Satu yang saya dapati ialah kerendahan mutu perkhidmatan hotel. Di Kuala Lumpur ini hanya dua hotel sahaja yang boleh kita katakan tinggi mutu perkhidmatan personal servicenya iaitu di Shangri-La dan di Pan Pacific. Yang lain-lain itu tidak boleh mengatasi masalah-masalah yang dikenalpastikan.

Jadi misalannya, Tuan Yang di-Pertua, di dalam soal personal service apabila seorang penghuni hotel datang, kalau dibandingkan Shangri-La dan Pan Pacific-dengan lain-lain hotel banyak bezanya. Apabila seorang penghuni hotel sampai di Shangri-La dan di Pan Pacific, beliau disambut sebagai VIP walaupun dia duduk single room yang paling murah. Tetapi di hotel lain kita masuk seolah-olah kita mengemis hendak duduk di hotel itu. Malah di satu hotel yang dipunyai oleh Kerajaan, apabila Ahli Parlimen dari Labuan memohon untuk mendapatkan diskaun yang baik untuk tinggal tiga bulan, pegawai yang dilatih oleh MARA telah mengatakan bahawa "We don't need your clientele because we don't make money from Members of Parliament". Inikah perkhidmatan yang kita dapati selepas 10 tahun NPC survey? Saya harap perkara ini diambil berat oleh pihak NPC di dalam bidang perhotelan, dan hotel adalah merupakan satu growth sector di dalam ekonomi kita khususnya di dalam bidang tourism.

Perkara kedua, Tuan Yang di-Pertua, mengenai dengan (b) muka 9 ini "menubuhkan suatu pusat maklumat dan rujukan bagi indeks produktiviti bagi negara dan bagi sistem-sistem pengurusan dan kajian-kajian kes". Apa maksudnya ini mengenai dengan Indeks. Ini telah ditanyakan oleh Yang Berhormat dan Tambun tadi. Saya ingin mengetahui dengan lebih lanjut mengenai dengan indeks ini. Adakah setakat ini NPC telah mencapai banyak indeks melalui banyak methodology-methologi dan melalui researchnya.

Kalau tidak, apakah yang dibuatnya 10 tahun yang lalu? Dan kalau ada, saya minta diceritakan kepada kami di sini supaya kami dapatlah mengetahui sedikit-sebanyak di dalam hal ini.

Perkara ketiga, Tuan Yang di-Pertua, ialah mengenai dengan perkara (c) di mukasurat 9 juga, iaitu mengeluarkan kepakaran tempatan dalam bidang

produktiviti, mutu, pengurusan dan keusahawanan. Jadi, saya ingin tahu di dalam mengeluarkan kepakaran di dalam bidang produktiviti ini, dari disiplin mana? Produktiviti adalah satu konsep yang luas, ianya konsep yang merangkum, bukan cakrawala tetapi merangkum keseluruhan daya-usaha manusia, baik tangible ataupun intangible, dengan izin, produknya. Jadi, kita hendak tahu dari segi mana, dari segi organisational sociologykah, dari segi engineeringkah, dari segi apa? Cuba Yang Berhormat Timbalan Menteri dapat huraikan pada hari esok. Malam ini ada masa banyak untuk buat home work. (*Ketawa*)

Perkara (h) dalam mukasurat 10, Tuan Yang di-Pertua, mengadakan perkhidmatan perundingan yang berhubung dengan produktiviti, mutu, pengurusan dan keusahawanan. Saya ingin tanya setakat mana yang telah dicapai oleh pihak NPC dahulu yang telah berjalan dan apakah kerja-kerja yang telah dibuat, dan apakah improvement ataupun apakah hasil daripada kepakaran yang dicipta itu? Saya minta maaf, Tuan Yang di-Pertua, saya belum lagi mendengar tentang kerja-kerja ini, mungkin ini salah NPC juga kerana tidak mempublikasikan. Mungkin ia telah buat banyak tetapi tidak mempublikasikan, Mempublikasikannya itu adalah satu dimensi produktiviti, Tuan Yang di-Pertua. Kalau tidak mempublikasikan maka NPC tidak produktif.

Tuan Yang di-Pertua, banyak dipercakapkan mengenai perkara (j) di dalam bidang-bidang kerja tadi iaitu usaha-usaha pemiagaan. Saya sependapat dengan Yang Berhormat dari Bayan Baru tadi mengenai dengan hotel. Tetapi selepas berfikir panjang, hotel itu kalau tidak salah saya, hanya merupakan satu makmal, makmal oleh pihak NPC untuk mengkaji mengenai perjalanan hotel itu. Kalau dahulu dipanggil Hotel Dayang, sekarang saya tidak tahu panggil hotel apa. Tetapi satu sahaja saya hendak tegur. Saya ialah seorang

daripada orang-orang yang pertama cuba mendapatkan perkhidmatan di Hotel Dayang. Memang satu disappointment yang besar yang saya hadapi pada malam itu. Apabila saya sampai dan masuk dalam coffee-housenya, sindrom berniaga orang Melayu berlaku, iaitu kebanyakan orang-orang Melayu—saya pun orang Melayu juga, dan sindrom ini berlaku, iaitu kalau kita lihat banyak orang Melayu yang buka kedai-kedai kopi dan restoran besar, apabila mereka menjalankan perniagaan ini, banyak tempat-tempat untuk makan dipenuhi dengan adik-beradik dan kawan-kawan yang datang sembang.

Begitu juga saya dapati sindrom ini berlaku lebih kurang 7 tahun yang lalu di Hotel Dayang yang mana kebanyakan orang-orang di dalam coffee-house adalah pegawai-pegawai dari NPC. Saya duduk 15 minit, barulah dia bawa menu. Jadi, inilah satu sindrom yang berlaku di dalam pihak-pihak atau badan-badan Kerajaan yang menjalankan usaha-usaha pemiagaan.

Saya harap apa yang berlaku kepada Hotel Dayang diambil sebagai usaha makmal iaitu usaha eksperimentasi. Di dalam satu eksperimentasi, Tuan Yang di-Pertua, tidak semestinya kejayaan itu diukur dari segi kejayaan. Kalau dia gagal pun, dia berjaya, sebab kalau dia tidak buat, dia tidak tahu apa faktor yang membawa kegagalan. Jadi, di dalam mana-mana eksperimen, kalau eksperimen itu gagal, maknanya berjaya. (Ketawa) Jadi, kegagalan itu saya tengok sahabat dari Kepong, dia puzzle, dengan izin. (Ketawa)

Mana-mana eksperimen dilakukan ialah untuk mengkaji faktor-faktor ataupun angkaubah-angkaubah untuk mencapai satu matlamat. Jadi, jikalau kegagalan ditunjukkan oleh NPC dalam menjalankan Hotel Dayang ini, maka pada saya kalau ianya dijadikan sebagai satu eksperimen, faktor sindrom berniaga Melayu ini tadi adalah satu faktor yang membawa kegagalan. Harap

mereka mengambil itu sebagai satu faktor dan kalau gagal, ianya adalah berjaya. (Ketawa)

Tuan Yang di-Pertua, di dalam mukasurat 11 dan 12, disebutkan di dalam seksyen 7, Pasal 9, seksyen 7A dan 7B disebut pentingnya diadakan satu panel dan kerana produktiviti sebagaimana yang saya sebut adalah satu konsep yang memerlukan inter-disciplinary approach ataupun pendekatan inter-disciplinary. Dan untuk ditakrifkan dan dioperasikan dengan jayanya konsep ini, saya menyokong penuh mengenai dengan pengwujudan satu panel tetapi apa yang saya tidak bersetuju tadi ialah mengenai dengan bidang ataupun keahlian yang datang dari pusat pengajian tinggi dan dari persatuan-persatuan pekerja diberi keahlian yang kurang daripada keahlian dari wakil sektor awam dan wakil sektor swasta.

Soal produktiviti ialah soal kajian. Perlu kita meletakkan orang-orang yang boleh mengkaji, iaitu perlu kita meletakkan ahli-ahli fikir seperti ahli-ahli ekonomi daripada universiti-universiti, engineers daripada universiti-universiti dan lain-lain lagi untuk Badan ini mendapat pemikiran mereka bagaimana hendak meningkatkan produktiviti negara.

Jadi, saya mintalah di dalam Perenggan 3 (c) dan (d) itu, kalau boleh, dibanyakkkan ahli-ahli daripada pusat pengajian tinggi dan wakil pekerja. Ini adalah berkaitan dengan apa yang dikatakan oleh Ahli dari Parit Sulong tadi mengenai pentingnya dimensi loyalty untuk meningkatkan produktiviti dan mengenai loyalty ini bukan dapat dikaji dan diperhujah ataupun didebatkan oleh orang sebarangan. Kita memerlukan ahli-ahli fikir di dalam hal ini. Ahli-ahli fikir yang mengetahui tentang soal-soal ekonomi, soal-soal anthropologi, soal-soal sosiologi dan soal-soal pengeluaran-pengeluaran yang

mempunyai dimensi-dimensi, faktor-faktor yang dalam dan abstract. Oleh itu, saya harap perkara ini diambil perhatian oleh pihak Kementerian dan pihak birokrasi Perbadanan yang akan dibadankan ini.

Akhir sekali, saya ingin menekankan bahawa Perbadanan ini iaitu Majlis Daya Pengeluaran Negara ini mesti dianggotai oleh pegawai-pegawai yang pakar. Saya mintalah, oleh sebab Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang menjaga JPA di sini pun ada pada hari ini, supaya melihat perkara ini secara special kerana kemungkinan besar birokrasi badan yang baru ditubuhkan ini dibentuk secara top heavy. Ianya memerlukan pegawai-pegawai yang berkelulusan tinggi dan mempunyai kepakaran yang dalam dan memerlukan ramai pegawai-pegawai sebegini. Jadi, pasti, apabila kita luluskan akta ini, kerja utama Ketua Pengarahnya ialah untuk menghadapi JPA dan Treasury mendapatkan pegawai dan mendapatkan peruntukan. Saya harap apabila Ketua Pengarah badan ini menghadapi pihak JPA dan Treasury, janganlah pegawai-pegawai JPA dan Treasury menggunakan neraca-neraca yang biasa, iaitu meluluskan pegawai mengikut pyramidal structure birokrasi yang biasa.

Kalau boleh biarlah ia sedikit top heavy. Kita perlukan pegawai-pegawai yang cukup mahir dan cukup pengetahuannya di dalam semua bidang yang saya sebutkan tadi. Dengan itu, saya menyokong sepenuhnya pindaan Akta ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kepong.

6.27 ptg.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk mengambil bahagian di dalam perbahasan Rang Undang-undang ini kerana saya bersetuju dengan setengah-

setengah Yang Berhormat termasuk Yang Berhormat Bayan Baru, Padang Terap dan juga Tambun bahawa produktiviti ini ialah satu perkara yang penting bagi negara ini terutamanya negara sedang mengalami kekurangan tenaga manusia sama ada pekerja mahir ataupun tidak mahir. Ini bererti kita mesti melatih sumber tenaga manusia untuk menyahut keperluan dekad 90an. Walau bagaimanapun, didapati bahawa Majlis ditukar menjadi Perbadanan, ini merupakan perkembangan yang baru, kerana jika tidak silap saya, baik Kerajaan mahupun pihak Majlis tidak pernah mengumumkan hasrat untuk bertukar menjadi sebuah perbadanan.

Tuan Yang di-Pertua, ladi saya dengar Yang Berhormat dari Tambun yang salah anggapan. Kita boleh tengok *Hansard* besok bahawa Yang Berhormat dari Bayan Baru mengatakan bahawa kerja, peranan dan fungsi bagi Pusat Produktiviti itu ialah semata-mata untuk meningkatkan standard pengurusan dan untuk meningkatkan etisyensi operasi industri dan lain-lain program dan secara langsung atau secara tidak langsung ada kena-mengena dengan perindustrian dan perdagangan tetapi secara langsung NPC tidak kena-mengena dengan perindustrian dan pengeluaran barangan secara langsung. Secara tidak langsung kerana melatih ataupun kita harap dapat melatih tenaga manusia yang mahir yang mempunyai tahap pengurusan yang tinggi dan berkualiti. Kita dapat meningkatkan produktiviti di dalam pengeluaran barang-barang dan perindustrian. Itulah sikap Tambunnya, selain mengeluarkan limau yang sedap dimakan, berair, ia memang tembam dan licin pula.

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: (Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Larut bangun.

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Saya minta penjelasan. Kalau apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Kepong tadi begitu rupa, kenapa Yang Berhormat Bayan Baru tadi tidak membela dirinya sendiri?

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, kalau Yang Berhormat dari Bayan Baru kerana perbuatan Tuhan, dia hendak pergi membuang air kecil, (*Ketawa*) macam mana dia hendak membela diri. Sekarang kalau dia mahupun, saya berilah jalan. Apa salahnya. Dia tidak mahu.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Padang Terap tadi walaupun saya bersetuju dengan konsep dia mengenai produktiviti. Produktiviti bererti kos, mestilah, kalau tidak mengapa kita hendak menubuhkan pusat produktiviti kalau tidak kerana kos. Kerana kita hendak turunkan kos sehingga kita boleh bersaing dengan negara-negara lain. Tetapi nampak daripada akhir itu dia silap sedikit, nampak dia ada menggerayang sedikit.

Tuan Yang di-Pertua, kerana dia gagal itu, berjaya pula. Kalau berjaya itu, gagal pula. Jadi, istilah yang baru. Konsep songsang ataupun isiliah songsong. Saya tahu kalau kita gagal, kita dapat mempelajari, dapat iktibar. (*Ketawa*) Memang kegagalan itu boleh menjadikan kejayaan akhirnya. Kalau maksud dia macam itu, saya bersetuju. Kalau gagal menjadi jaya, jaya menjadi gagal, tidak payahlah kita wujudkan konsep songsang seperti itu.

Tuan Yang di-Pertua, daripada pindaan-pindaan yang dibuat khususnya fungsi-fungsi perbadanan yang kelak mengambil alih tugas Majlis, tidak banyak perubahan besar dibuat kecuali haluan perbadanan yang lebih berorientasikan penyebaran maklumat dan penegasan kepada kualiti latihan yang kononnya akan membawa kepada penetapan standard latihan dan ekoran itu pelancaran satu, dengan izin, accreditation programme, bagi membolehkan pusat produktiviti meng-

gugurkan tugas mengeildahkan latihan. Pindaan hari ini ialah salah satu maksud utama untuk mengurangkan peranan latihan bagi pusat yang tidak pernah disentuh oleh Yang Berhormat dari Larut ataupun Yang Berhormat dari Padang Terap. Salah satu maksud yang utama.

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Larut bangun.

Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Tuan Yang di-Pertua, saya memang banyak hendak sebut, kalau Larut dan Padang Terap mengambil masa begitu lama, Kepong nanti tidak merasa pula. (*Ketawa*)

Dr Tan Seng Giaw: Kalau itu maksudnya, Tuan Yang di-Pertua, kalau dia gagal, kali ini dia gagal, bukan berjaya, gagal untuk membangkitkan perkara yang begitu penting. Hendak cari alasan yang pincang pula. Lame excuse, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua. Cara dia itu, dia sebutkan satu dua perkataan dalam Bahasa Malaysia, kemudian dia menggunakan bahasa Inggeris. Larutlah sehingga menjadi larutan pula. (*Ketawa*)

Tuan Yang di-Pertua, penegasan kepada kualiti tenaga kerja pernah diumumkan oleh Pengarah Majlis semasa Persidangan Daya Pengeluaran Produktiviti Dunia yang ketujuh di Malaysia. Sementara langkah melancarkan program mentauliahkan, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, accreditation institut-institut swasta untuk mengendalikannya kursus-kursus latihan baru yang diumumkan oleh Pengarah juga dalam kenyataan akhbar. Dalam laporan yang sama Pusat menyebutkan tentang peralihan daripada latihan kepada menyediakan khidmat nasihat, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, consultancy service. Inilah salah satu matlamat pindaan ini ialah untuk memperingkatkan consultancy service. Tuan

Yang di-Pertua, hendak mengajar bahasa Inggeris pula. (*Ketawa*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin);
Yang Berhormat, sila sambung besok. Masa sudah cukup pada hari ini.

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan sekarang hingga hari esok jam 3.00 petang.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.